

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

2 avril 2014

PROJET DE LOI
portant diverses dispositions en matière
de pensions complémentaires

AMENDEMENTS

N° 1 DE MME WIERINCK ET CONSORTS

Art. 72/1 (*nouveau*)**Dans le titre VI, insérer un article 72/1, rédigé
comme suit:***“Art. 72/1. Dans l'article 38, § 3duodécies, de la loi
du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la
sécurité sociale des travailleurs salariés, remplacé par
la loi du 27 décembre 2012, les modifications suivantes
sont apportées:**1° dans le A, premier alinéa, le mot “employeur” est
remplacé par les mots “organisateur visé à l'article 3,
§ 1er, 5°, de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions
complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de
certains avantages complémentaires en matière de
sécurité sociale,”;*

Document précédent:

Doc 53 **3500/ (2013/2014):**
001: Projet de loi.BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

2 april 2014

WETSONTWERP
houdende diverse bepalingen inzake
aanvullende pensioenen

AMENDEMENTEN

Nr. 1 VAN MEVROUW WIERINCK c.s.

Art. 72/1 (*nieuw*)**In titel VI, een artikel 72/1 invoegen, luidende:***“Art. 72/1. In artikel 38, § 3duodécies, van de wet van
29 juni 1981 houdende de algemene beginselen van
de sociale zekerheid voor werknemers, vervangen bij
de wet van 27 december 2012, worden de volgende
wijzigingen aangebracht:**1° in A, eerste lid, wordt het woord “werkgever” ver-
vangen door de woorden “inrichter bedoeld in artikel
3, § 1, 5°, van de wet van 28 april 2003 betreffende de
aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die
pensioenen en van sommige aanvullende voordelen
inzake sociale zekerheid”;*

Voorgaand document:

Doc 53 **3500/ (2013/2014):**
001: Wetsontwerp.

2° dans le A, troisième alinéa, 1°, deuxième alinéa, la phrase “Jusqu’à l’année de cotisation 2014, par pension complémentaire de retraite ou de survie n’est pas visée celle constituée, le cas échéant, au niveau du secteur d’activité dont relève l’employeur pour le travailleur concerné” est supprimée;

3° dans le A, troisième alinéa, 2°, deuxième alinéa, la phrase “Jusqu’à l’année de cotisation 2014, la couverture décès précitée ne vise pas celle qui existe le cas échéant, au niveau du secteur d’activité dont relève l’employeur pour le travailleur concerné” est supprimée;

4° dans le A, cinquième alinéa, le mot “employeur” est remplacé dans la première phrase par les mots “organisateur visé à l’article 3, § 1er, 5°, de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale”;

5° dans le A, cinquième alinéa, deuxième phrase, les mots “de l’employeur” sont supprimés;

6° dans le A, cinquième alinéa, deuxième phrase, les mots “ qui n’a pas été supportée par l’affilié,” sont insérés entre les mots “dans le montant X” et les mots “si cette quote-part”;

7° dans le A, le sixième alinéa est supprimée;

8° dans le D, deuxième alinéa, les mots “les employeurs et les organisateurs sectoriels” sont remplacés par les mots “les organisateurs visés à l’article 3, § 1er, 5°, de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale,”;

9° dans le D, deuxième alinéa, le mot “employeur” est remplacé par les mots “organisateur visé à l’article 3, § 1er, 5°, de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale”;

10° dans le D, deuxième alinéa, les mots “pour respectivement les employeurs et les organisateurs sectoriels” sont remplacés par les mots “pour respectivement les organisateurs visés à l’article 3, § 1er, 5°, b), et ceux visés à l’article 3, § 1er, 5°, a), de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale”;

2° in A, derde lid, 1°, tweede lid, wordt de zin “Tot het bijdragejaar 2014 wordt met aanvullend rust- of overlevingspensioen niet bedoeld datgene dat desgevallend opgebouwd wordt op het niveau van de bedrijfstak waarvan de werkgever afhangt voor de betrokken werknemer.” geschrapt;

3° in A, derde lid, 2°, tweede lid, wordt de zin “Tot het bijdragejaar 2014 wordt met de vermelde overlijdensdekking niet diegene bedoeld die desgevallend opgebouwd wordt op het niveau van de bedrijfstak waarvan de werkgever afhangt voor de betrokken werknemer.” geschrapt;

4° in A, vijfde lid, wordt in de eerste zin het woord “werkgever” vervangen door de woorden “inrichter bedoeld in artikel 3, § 1, 5°, van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid”;

5° in A, vijfde lid, tweede zin, worden de woorden “van de werkgever” geschrapt;

6° in A, vijfde lid, tweede zin worden de woorden “, dat niet door de aangeslotene werd gedragen,” ingevoegd tussen de woorden “in bedrag X” en de woorden “indien dit aandeel”;

7° in A wordt het zesde lid geschrapt;

8° in D, tweede lid, worden de woorden “de werkgevers en de sectorale inrichters” vervangen door de woorden “de inrichters bedoeld in artikel 3, § 1, 5°, van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid”;

9° in D, tweede lid, wordt het woord “werkgever” vervangen door de woorden “inrichter bedoeld in artikel 3, § 1, 5°, van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid”;

10° in D, tweede lid, worden de woorden “respectievelijk voor werkgevers en sectorale inrichters” vervangen door de woorden “respectievelijk voor de inrichters bedoeld in artikel 3, § 1, 5°, b), en die bedoeld in artikel 3, § 1, 5°, a), van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid”;

11° dans le E, le mot “employeurs” est remplacé par les mots “organismes visés à l’article 3, § 1er, 5°, de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale”;

12° un K est inséré, rédigé comme suit:

“k Pour les organismes visés à l’article 3, § 1er, 5°, a), de la loi du 28 avril 2003 relative aux pensions complémentaires et au régime fiscal de celles-ci et de certains avantages complémentaires en matière de sécurité sociale, ce paragraphe entre en vigueur à partir de l’année de cotisation 2014.”.

N° 2 DE MME WIERINCK ET CONSORTS

Art. 72/2 (nouveau)

Dans le titre VI, insérer un article 72/2, rédigé comme suit:

“Art. 72/2. L’article 72/1 produit ses effets le 1er janvier 2014.”.

JUSTIFICATION DES AMENDEMENTS 1 ET 2

Le présent amendement a pour but de modifier l’article 38, § 3^{duodécies} de la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés en ce qui concerne la constitution de pensions complémentaires de retraite et/ou de survie organisées au niveau sectoriel.

La loi-programme du 22 juin 2012, modifiée par la loi-programme du 27 décembre 2012, a ajouté à l’article 38 de la loi précitée les nouveaux paragraphes 3^{duodécies} et 3^{terdecies} qui instaurent une cotisation spéciale de sécurité sociale de 1,5 % pour les pensions complémentaires élevées. Le régime définitif, décrit au § 3^{terdecies}, entre en vigueur au plus tard le 1er janvier 2016. Ce régime définitif est précédé d’un régime transitoire, décrit au § 3^{duodécies}, qui est entré en vigueur le 1er janvier 2012.

Dans ce régime transitoire, un employeur est redevable d’une cotisation pour les travailleurs salariés dont les montants attribués aux comptes individuels de pension dépassent au cours d’une année calendrier donnée un seuil prédéfini (31 212 euros pour l’année 2014). Pour ces travailleurs salariés, une cotisation de 1,5 % est due sur la quote-part de l’employeur dans ces montants attribués dépassant ce seuil.

Cette mesure est mise en oeuvre par le biais de la banque de données “pensions complémentaires” gérée par l’asbl SIGeDIS. La loi impose aux organismes d’un plan de pension complémentaire de fournir les informations nécessaires

11° in E wordt het woord “werkgevers” vervangen door de woorden “inrichters bedoeld in artikel 3, § 1, 5°, van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid”;

12° er wordt een K ingevoegd, luidende:

“Voor de inrichters bedoeld in artikel 3, § 1, 5°, a), van de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid treedt deze paragraaf in werking vanaf het bijdragejaar 2014.”.

Nr. 2 VAN MEVROUW WIERINCK c.s.

Art. 72/2 (nieuw)

In titel VI, een artikel 72/2 invoegen, luidende:

“Art. 72/2. Artikel 72/1 heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2014.”.

VERANTWOORDING VAN AMENDEMENTEN NRS. 1 EN 2

Dit amendement beoogt artikel 38, § 3^{duodécies}, van de wet van 29 juni 1981 houdende algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers te wijzigen voor wat betreft aanvullende rust- en/of overlevingspensioenen georganiseerd op het sectorale niveau.

De programmawet van 22 juni 2012, gewijzigd door de programmawet van 27 december 2012, voegde in artikel 38 van voornoemde wet de nieuwe paragrafen 3^{duodécies} en 3^{terdecies} in die een bijzondere sociale zekerheidsbijdrage van 1,5 % invoeren voor hoge aanvullende pensioenen. De definitieve regeling, beschreven in § 3^{terdecies}, treedt ten laatste op 1 januari 2016 in werking. Dit definitieve systeem wordt voorafgegaan door een overgangssysteem, beschreven in § 3^{duodécies}, dat in voege trad op 1 januari 2012.

In dit overgangssysteem is een werkgever een bijdrage verschuldigd voor de werknemers waarvoor de bedragen toegewezen aan een individuele pensioenrekening tijdens een bepaald kalenderjaar een vooropgestelde drempel (31 212 euro voor het jaar 2014) overschrijden. Voor deze werknemers is een bijdrage van 1,5 % verschuldigd op het werkgeversdeel van de toegewezen bedragen boven deze drempel.

De operationalisering van deze maatregel gebeurt via de Databank Aanvullende Pensioenen, beheerd door de vzw SIGeDIS. De wet legt aan de inrichters van een aanvullend pensioenplan op om de nodige informatie aan hun pensioenin-

à leur organisme de pension que celui-ci transmettra à SIGeDIS. Sur la base de ces informations, SIGeDIS effectue le calcul de la cotisation éventuelle de 1,5 % et en informe les employeurs concernés.

A partir de 2014, les montants attribués aux comptes individuels de pension pour les plans de pension sectoriels sont également repris dans la base de calcul de cette cotisation de 1,5 %. La pratique a toutefois démontré que la communication de l'information nécessaire (notamment, l'établissement d'un lien entre les montants attribués au compte individuel de pension dans le plan sectoriel par individu et l'employeur concerné) représente une lourde procédure sur le plan administratif. Dans de nombreux cas en effet, cette information n'est aujourd'hui pas disponible en tant que telle auprès ni de l'organisateur sectoriel, ni de l'organisme de pension.

C'est la raison pour laquelle une simplification administrative est proposée. Celle-ci consiste à ce que jusqu'au 1er janvier 2016, la cotisation spéciale de 1,5 % soit calculée en fonction des montants attribués aux comptes individuels de pension par organisateur (au lieu de l'employeur) et que ce même organisateur (au lieu de l'employeur) devienne le débiteur de la cotisation éventuellement due. Ce faisant, le calcul du dépassement du seuil de 31 212 euros dans le cas de plans sectoriels sera effectué sur la base des montants attribués aux comptes individuels de pension pour le plan sectoriel, et ce sera à l'organisateur sectoriel (et non l'employeur concerné) de verser lui-même cette cotisation éventuelle de 1,5 %. A cet égard, chaque secteur sera libre d'élaborer sa propre procédure pour la récupération de cette cotisation auprès de l'employeur concerné. Pour les régimes d'entreprise, rien ne change et l'employeur reste le débiteur de cette cotisation parafiscale.

La modification proposée offrira une solution aux difficultés administratives évoquées ci-avant. L'amendement apporte les modifications nécessaires à l'article 38, § 3*duodecies* de la loi du 29 juin 1981 établissant les principes généraux de la sécurité sociale des travailleurs salariés.

On peut s'attendre à ce que l'impact budgétaire de cet amendement soit pratiquement nul:

1. Il est sans conséquence pour les travailleurs salariés qui ne sont affiliés qu'à un régime d'entreprise étant donné que pour eux, le calcul reste tel qu'il est prévu aujourd'hui.

2. Pour les travailleurs salariés affiliés à un régime sectoriel, des différences peuvent surgir dans un nombre très restreint de situations:

— Ce peut être le cas pour un travailleur salarié pour qui un montant est attribué à son compte individuel de pension tant dans un régime d'entreprise que dans un régime sectoriel et pour qui les montants attribués atteignent un total supérieur à 31 212 euros. Si, par exemple, un montant de 35 000 euros est attribué au compte individuel dans un plan d'entreprise et 5 000 euros dans un plan sectoriel, l'on examinera suivant la méthode actuelle de calcul si le cumul des montants attribués (40 000 euros dans ce cas-ci) dépasse le seuil de 31 212 euros et si la cotisation de 1,5 % doit être prélevée

stelling te bezorgen die deze zal overmaken aan SIGeDIS. Op basis hiervan berekent SIGeDIS de eventuele 1,5 %-bijdrage en informeert ze de betrokken werkgevers hierover.

Vanaf 2014 worden ook de bedragen toegewezen aan individuele pensioenrekeningen voor sectorale pensioenplannen in de berekeningsbasis van deze 1,5 %-bijdrage opgenomen. Bij de praktische uitwerking is echter gebleken dat het aanleveren van de nodige informatie (meer bepaald het linken van de bedragen toegewezen aan een individuele pensioenrekening in het sectorplan per individu aan de achterliggende werkgever) een administratief zwaar proces is. Deze informatie is vandaag in vele gevallen immers niet "as such" beschikbaar bij de sectorale inrichter noch bij de pensioeninstelling.

Om die reden wordt een administratieve vereenvoudiging voorgesteld. Deze bestaat erin dat tot 1 januari 2016 de bijzondere bijdrage van 1,5 % wordt berekend in functie van de bedragen toegewezen aan individuele pensioenrekeningen per inrichter (i.p.v. werkgever) en dat diezelfde inrichter (i.p.v. de werkgever) debiteur wordt van de eventueel verschuldigde bijdrage. Zodoende zal voor sectorplannen de berekening van de overschrijding van de drempel van 31 212 euro gebeuren op basis van de bedragen toegewezen aan individuele pensioenrekeningen voor het sectorplan en is het de sectorale inrichter zelf (en niet de onderliggende werkgever) die deze eventuele 1,5 %-bijdrage moet betalen. Het staat sectoren vrij om intern een regeling uit te werken om deze bijdrage bij de betrokken werkgever te recupereren. Voor ondernemingsstelsels verandert er niets en blijft de werkgever debiteur van deze parafiscale bijdrage.

Deze wijziging komt tegemoet aan de hiervoor aangehaalde administratieve moeilijkheden. Het amendement brengt de nodige wijzigingen aan in artikel 38, § 3*duodecies*, van de wet van 29 juni 1981 houdende algemene beginselen van de sociale zekerheid voor werknemers.

Men mag verwachten dat de budgettaire impact van dit amendement nagenoeg *nihil* zal zijn:

1. Er zijn geen gevolgen voor de werknemers die enkel bij een ondernemingsstelsel zijn aangesloten aangezien voor hen de berekening blijft zoals deze vandaag voorzien is.

2. Voor werknemers aangesloten bij een sectorstelsel kunnen er in een zeer beperkt aantal situaties verschillen optreden:

— Dit kan het geval zijn bij een werknemer waarvoor zowel bedragen toegewezen worden aan een individuele pensioenrekening in een ondernemings- als in een sectorstelsel en waarvoor het totaal van deze toegewezen bedragen groter is dan 31 212 euro. Wanneer bijvoorbeeld een bedrag van 35 000 euro toegewezen wordt in een ondernemingsplan gestort en 5 000 euro in een sectorplan zal volgens de huidige berekeningsmethode bekeken worden of de cumul van de toegewezen bedragen (40 000 euro in dit geval) de drempel van 31 212 euro overschrijdt en 1,5 % op de overschrijding

sur ce qui excède le seuil. Selon le nouveau mode de calcul (vérification distincte pour les 35 000 et 5 000 euros), seule une cotisation de 1,5 % sera due sur le résultat de 35 000 – 31 212. Le nombre de cas qui entraîneront une moins-value en termes de recettes sera en tout cas très limité. En outre, cette moins-value atteindra au maximum 1,5 % de la contribution pour le plan sectoriel. Compte tenu du montant moyen modeste des montants attribués sur les comptes individuels de pension dans les régimes sectoriels de pension, l'impact financier sera donc négligeable dans ces cas.

— D'autre part, il existe également un nombre très limité de situations où la nouvelle règle générera une plus-value par rapport à la règle actuelle. Cela peut être le cas pour les travailleurs salariés qui changent d'employeur au sein du même secteur au cours d'une année donnée. A supposer, par exemple, un travailleur salarié qui travaille 6 mois chez A, pour qui un montant de 20 000 euros est attribué au compte individuel dans le plan sectoriel, et ensuite 6 mois chez B, avec également un montant attribué de 20 000 euros dans le même plan sectoriel. Selon le mode de calcul actuel, aucune cotisation de 1,5 % n'est due: le montant attribué pour l'employeur A (20 000 euros) est en effet inférieur au seuil de 31 212 euros, de même que le montant attribué de 20 000 euros pour l'employeur B. Dans le nouveau mode de calcul, on tiendra compte toutefois du montant total attribué au niveau sectoriel (40 000 euros dans ce cas-ci) de sorte qu'une cotisation de 1,5 % sera due. Pour les travailleurs salariés dont la rémunération est répartie auprès de deux employeurs relevant d'un même secteur qui prévoit un plan de pension sectoriel, il pouvait arriver qu'avec la règle actuelle, ils ne dépassaient pas le plafond et qu'on ne devait dès lors pas verser la cotisation de 1,5 % pour eux, alors que celle-ci sera due avec la nouvelle règle.

Si l'on considère les impacts susmentionnés de l'amendement, on constate qu'ils sont minimes et qu'ils se compenseront également en grande partie. D'une manière générale, on peut donc dire que l'impact budgétaire sera pratiquement nul et en tout cas sans rapport avec le coût administratif que l'application du régime actuel devrait générer pour les secteurs, les organismes de pension et SIGEDIS.

En ce qui concerne le point 6° de l'amendement, il faut remarquer ce qui suit. Dans la deuxième phrase du 5ème alinéa du point A de l'art. 38, § 3 *duodecies* de la loi sur les Principes généraux de la sécurité sociale, le mot "employeur" ne peut pas être remplacé, comme aux autres endroits de la disposition, par le mot "organisateur". La raison est la suivante. L'objectif de la deuxième phrase est de faire en sorte que la cotisation Wijninckx ne soit calculée que sur la quote-part des employeurs, alors que pour déterminer si elle est due l'on tient compte tant de la quote-part des employeurs que de celle des travailleurs dans les montants attribués aux comptes individuels de pension. Si l'on remplace dans cette phrase employeur par organisateur, cette phrase signifierait que lorsque la quote-part de l'organisateur dans le calcul de la cotisation Wijninckx est inférieure à sa quote-part dans les montants attribués aux comptes individuels de pension, la cotisation est limitée à cette quote-part. Lorsque l'organisateur est un employeur, dans ce cas la quote-part de l'organisateur correspond à celle de l'employeur. Si l'organisateur est un

geheven worden. Volgens de nieuwe berekeningswijze (afzonderlijke check voor 35 000 euro en 5 000 euro) is enkel een 1,5 %-bijdrage verschuldigd op 35 000 euro – 31 212 euro. Het betreft alleszins een zeer beperkt aantal gevallen waar er een minopbrengst zal zijn. Bovendien is de minopbrengst maximaal 1,5 % van het bedrag toegewezen voor het sectorplan. Gelet op de bescheiden gemiddelde bedragen toegewezen aan individuele pensioenrekeningen in sectorale pensioenstelsels zal de financiële impact in deze gevallen dus verwaarloosbaar zijn.

— Anderzijds zijn er ook een aantal situaties waarbij de nieuwe regel een meeropbrengst geeft in vergelijking met de huidige regel. Dit kan het geval zijn bij werknemers die binnen het betreffende jaar naar een andere werkgever binnen dezelfde sector overstappen. Stel bv. een werknemer die 6 maanden bij A werkt waarvoor een bedrag van 20 000 euro toegewezen wordt aan de individuele rekening in het sectorplan en vervolgens 6 maanden bij B werkt met eveneens een toegewezen bedrag van 20 000 euro aan de individuele rekening in hetzelfde sectorplan. Volgens de huidige berekeningswijze is geen 1,5 %-bijdrage verschuldigd: het toegewezen bedrag bij werkgever A (20 000 euro) is immers kleiner dan 31 212 euro, idem dito voor het toegewezen bedrag van 20 000 euro bij werkgever B. In de nieuwe berekeningswijze kijkt men evenwel het totale toegewezen bedrag op sectorniveau (40 000 euro in dit geval) en is er wel een 1,5 %-bijdrage verschuldigd. Ook voor werknemers met een salary-split bij twee werkgevers binnen eenzelfde sector met een sectoraal pensioenplan, kon het gebeuren dat zij in de huidige regel niet boven het plafond uitkwamen en dus geen 1,5 % dienden te betalen. Nu zal er wel 1,5 % verschuldigd zijn.

Indien men bovenstaande effecten kijkt is de impact voor elk effect afzonderlijk reeds minimaal, bovendien zullen ze elkaar ook grotendeels compenseren. Globaal kan men dus stellen dat de budgettaire impact nagenoeg nihil is en alleszins niet in verhouding staat tot de administratieve kost die de huidige invulling zou genereren voor de sectoren, pensioeninstellingen en SIGEDIS.

Met betrekking tot punt 6° van het amendement moet het volgende opgemerkt worden. In de tweede zin van het vijfde lid van punt A van art. 38, § 3 *duodecies* van de Algemene beginselenwet sociale zekerheid kan het woord "werkgever" niet zoals op alle andere plekken in de bepaling vervangen worden door het woord "inrichter". De reden hiervoor is als volgt. De bedoeling van deze tweede zin is om ervoor te zorgen dat de Wijninckxbijdrage, waarvan de bijdrageplichtigheid berekend wordt door rekening te houden met zowel het werkgevers- als werknemersaandeel in de aan de individuele pensioenrekening toegewezen bedragen, enkel berekend wordt op basis van het werkgeversaandeel. Als men nu in die zin gewoon werkgever vervangt door inrichter dan zou deze zin stellen dat als het aandeel van de inrichter in de berekening van de Wijninckxbijdrage kleiner is dan zijn aandeel in de op de individuele pensioenrekening toegewezen bedragen, de bijdrage beperkt wordt tot dit aandeel. Als de inrichter een werkgever is, dan is het aandeel van de inrichter gelijk aan dat van de werkgever. Als de inrichter echter een sector is

secteur (généralement un fonds de sécurité d'existence), dans ce cas la quote-part de l'organisateur ne peut pas simplement être assimilée à celle de l'employeur. Dans le cadre de plans sectoriels, les employeurs paient au secteur, le cas échéant via l'ONSS, les cotisations patronales et des travailleurs. Le secteur verse ensuite ces cotisations à l'organisme de pension (assureur/fonds de pension). Dans ce cas, d'un point de vue strictement juridique, l'on ne peut pas être certain que la quote-part de l'organisateur se limite à la quote-part de l'employeur, puisque l'organisateur formellement verse à l'organisme de pension tant les cotisations patronales que les cotisations des travailleurs. Afin d'éliminer tout doute à ce sujet, l'on a choisi de travailler avec la description "la quote-part qui n'a pas été supportée par l'affilié". De cette manière, il est clair que dans le cas visé à la deuxième phrase il ne faut tenir compte que de la quote-part de l'employeur et pas de celle du travailleur.

N° 3 DE MME WIERINCK ET CONSORTS

Titre X et chapitre Ier (nouveaux)

Sous un titre X "Modification de la législation relative aux pensions de survie dans le secteur public", **insérer un chapitre I**, rédigé comme suit:

"Chapitre Ier. Modifications à la loi du 15 mai 1984 portant mesures d'harmonisation dans les régimes de pensions".

N° 4 DE MME WIERINCK ET CONSORTS

Art. 90 (nouveau)

Dans le chapitre Ier précité, insérer un article 90, rédigé comme suit:

"Art. 90. À l'article 2 de la loi du 15 mai 1984 portant mesures d'harmonisation dans les pensions du secteur public, modifiée par la loi du 21 mai 1991, par l'arrêté royal du 16 juillet 1998 et par la loi du 3 février 2003, les modifications suivantes sont apportées:

1° le § 1er est complété par un alinéa libellé comme suit:

"Pour la détermination de la durée minimum d'un an de mariage visée à l'alinéa 1er, il est le cas échéant tenu compte de la durée de la cohabitation légale entre le conjoint survivant et le conjoint décédé précédant immédiatement leur mariage. Seule est néanmoins prise en compte la déclaration de cohabitation légale visée à l'article 1476 du Code civil.";

(doorgaans een fonds voor bestaanszekerheid), dan kan het aandeel van de inrichter niet zomaar gelijkgesteld worden met het aandeel van de werkgever. In het kader van sectorplannen is het zo dat werkgevers, al dan niet via de RSZ, de werkgevers- en werknemersbijdragen betalen aan de sector. De sector bezorgt deze bijdragen dan aan de pensioeninstelling (verzekeraar/pensioenfonds). In dit geval kan men er vanuit strikt juridisch perspectief niet zeker van zijn dat het aandeel van de inrichter beperkt is tot het aandeel van de werkgever, omdat de inrichter puur formeel zowel de werkgevers- als werknemersbijdragen betaalt aan de pensioeninstelling. Om elke twijfel hieromtrent uit te schakelen werd ervoor gekozen om te werken met de omschrijving "het aandeel dat niet door de aangeslotene werd gedragen". Daardoor is het klaar dat in het in de tweede zin bedoelde geval er enkel rekening gehouden moet worden met het aandeel van de werkgever en niet met dat van de werknemer.

Nr. 3 VAN MEVROUW WIERINCK c.s.

Titel X en hoofdstuk I (nieuw)

Onder een titel X "Wijziging van de wetgeving betreffende de pensioenregelingen voor de overheidssector", **een hoofdstuk I invoegen, luidende:**

"HOOFDSTUK I. Wijzigingen van de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen".

Nr. 4 VAN MEVROUW WIERINCK c.s.

Art. 90 (nieuw)

In voornoemde hoofdstuk I, een artikel 90 invoegen, luidende:

"Art. 90. In artikel 2 van de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen, gewijzigd bij de wet van 21 mei 1991, bij het koninklijk besluit van 16 juli 1998 en bij de wet van 3 februari 2003, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° paragraaf 1 wordt aangevuld met een lid, luidende:

"Voor de bepaling van de in het eerste lid bedoelde minimumduur van één jaar huwelijk, wordt in voorkomend geval rekening gehouden met de duur van de aan het huwelijk onmiddellijk voorafgaande wettelijke samenwoning tussen de langstlevende echtgenoot en de overleden echtgenoot. Enkel de verklaring van wettelijke samenwoning bedoeld in artikel 1476 van het Burgerlijk Wetboek wordt evenwel in aanmerking genomen.";

2° le § 3 est remplacé par la disposition suivante:

“§ 3 Le conjoint survivant ne peut prétendre au bénéfice du présent chapitre s’il est, en raison de délits commis envers son conjoint, indigne d’en hériter conformément à l’article 727, § 1er, 1° ou 3° du Code Civil.”.

N° 5 DE MME WIERINCK ET CONSORTS

Art. 91 (nouveau)

Dans le chapitre Ier précité, insérer un article 91, rédigé comme suit:

“Art. 91. Dans le livre 1er, Titre 1er de la même loi, il est inséré un chapitre IIbis, intitulé “L’allocation de transition””.

N° 6 DE MME WIERINCK ET CONSORTS

Art. 92 (nouveau)

Dans le chapitre Ier précité, insérer un article 92, rédigé comme suit:

“Art. 92. Dans le chapitre IIbis précité, inséré par l’article 3, il est inséré l’article 5/1, rédigé comme suit:

“Art. 5/1. Le présent chapitre s’applique uniquement aux conjoints survivants d’un conjoint décédé à partir du 1er janvier 2015 et qui sont âgés de moins de 45 ans au moment de ce décès.

L’âge de 45 ans prévu à l’alinéa 1er sera porté à

— 45 ans et 6 mois lorsque le décès du conjoint survient dans la période comprise entre le 1er janvier 2016 et 31 décembre 2016;

— 46 ans lorsque le décès du conjoint survient dans la période comprise entre le 1er janvier 2017 et 31 décembre 2017;

— 46 ans et 6 mois lorsque le décès du conjoint survient dans la période comprise entre le 1er janvier 2018 et 31 décembre 2018;

— 47 ans lorsque le décès du conjoint survient dans la période comprise entre le 1er janvier 2019 et le 31 décembre 2019;

2° paragraaf 3 wordt vervangen door de volgende bepaling:

“paragraaf 3 De langstlevende echtgenoot kan geen aanspraak maken op de voordelen van dit hoofdstuk indien hij vanwege misdrijven gepleegd ten aanzien van zijn echtgenoot onwaardig is om te erven overeenkomstig artikel 727, § 1, 1° of 3° van het Burgerlijk Wetboek.”.

Nr. 5 VAN MEVROUW WIERINCK c.s.

Art. 91 (nieuw)

In voornoemde hoofdstuk I, een artikel 91 invoegen, luidende:

“Art. 91. In boek 1, Titel 1 van dezelfde wet, wordt een hoofdstuk IIbis ingevoegd, met als opschrift “Overgangsuitkering””.

Nr. 6 VAN MEVROUW WIERINCK c.s.

Art. 92 (nieuw)

In voornoemde hoofdstuk I, een artikel 92 invoegen, luidende:

“Art. 92. In voornoemde hoofdstuk IIbis, ingevoegd bij artikel 3, wordt een artikel 5/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 5/1. Dit hoofdstuk is slechts van toepassing op de langstlevende echtgenoten van een echtgenoot overleden vanaf 1 januari 2015 en die minder dan 45 jaar oud zijn op het ogenblik van dit overlijden.

De in het eerste lid bepaalde leeftijd van 45 jaar wordt gebracht op:

— 45 jaar en 6 maanden wanneer het overlijden van de echtgenoot zich voordoet binnen de periode vanaf 1 januari 2016 tot 31 december 2016;

— 46 jaar wanneer het overlijden van de echtgenoot zich voordoet binnen de periode vanaf 1 januari 2017 tot 31 december 2017;

— 46 jaar en 6 maanden wanneer het overlijden van de echtgenoot zich voordoet binnen de periode vanaf 1 januari 2018 tot 31 december 2018;

— 47 jaar wanneer het overlijden van de echtgenoot zich voordoet binnen de periode vanaf 1 januari 2019 tot 31 december 2019;

— 47 ans et 6 mois lorsque le décès du conjoint survient dans la période comprise entre le 1er janvier 2020 et 31 décembre 2020;

— 48 ans lorsque le décès du conjoint survient dans la période comprise entre le 1er janvier 2021 et le 31 décembre 2021;

— 48 ans et 6 mois lorsque le décès du conjoint survient dans la période comprise entre le 1er janvier 2022 et 31 décembre 2022;

— 49 ans lorsque le décès du conjoint survient dans la période comprise entre le 1er janvier 2023 et le 31 décembre 2023;

— 49 ans et 6 mois lorsque le décès du conjoint survient dans la période comprise entre le 1er janvier 2024 et 31 décembre 2024;

— 50 ans lorsque le décès du conjoint se situe postérieurement au 31 décembre 2024.”.

§ 2 Par arrêté délibéré en Conseil des ministres, le Roi peut autoriser, aux conditions qu’il fixe, le conjoint survivant qui atteint l’âge visé au § 1er, alinéa 1er, à opter pour le bénéfice des dispositions du présent chapitre en matière d’allocation de transition.

§ 3 Par arrêté délibéré en Conseil des ministres, le Roi peut, aux conditions qu’il fixe, étendre le bénéfice de l’allocation de transition aux cohabitants légaux qui ne sont pas unis par un lien de parenté, d’alliance ou d’adoption entraînant une prohibition de mariage prévue par le Code civil.”.

N° 7 DE MME WIERINCK ET CONSORTS

Art. 93 (nouveau)

Dans le chapitre Ier précité, insérer un article 93, rédigé comme suit:

“Art. 93. Dans le même chapitre IIbis, il est inséré un article 5/2 rédigé comme suit:

“Art. 5/2. Pour les conjoints survivants visés à l’article 5/1, le paiement de la pension de survie établie conformément au chapitre II, est suspendu depuis la date de prise de cours de cette pension jusqu’au moment où l’intéressé vient à bénéficier effectivement d’une pension de retraite.

— 47 jaar en 6 maanden wanneer het overlijden van de echtgenoot zich voordoet binnen de periode vanaf 1 januari 2020 tot 31 december 2020;

— 48 jaar wanneer het overlijden van de echtgenoot zich voordoet binnen de periode vanaf 1 januari 2021 tot 31 december 2021;

— 48 jaar en 6 maanden wanneer het overlijden van de echtgenoot zich voordoet binnen de periode vanaf 1 januari 2022 tot 31 december 2022;

— 49 jaar wanneer het overlijden van de echtgenoot zich voordoet binnen de periode vanaf 1 januari 2023 tot 31 december 2023;

— 49 jaar en 6 maanden wanneer het overlijden van de echtgenoot zich voordoet binnen de periode vanaf 1 januari 2024 tot 31 december 2024;

— 50 jaar wanneer het overlijden van de echtgenoot plaatsvindt na 31 december 2024.”.

§ 2 De Koning kan, bij een besluit vastgelegd na overleg in de Ministerraad, onder de voorwaarden die Hij vastlegt, de langstlevende echtgenoot die de in het § 1 eerste lid bedoelde leeftijd bereikt, toelaten te kiezen voor het voordeel van de bepalingen van dit hoofdstuk inzake de overgangsuitkering.

§ 3 De Koning kan, bij een besluit vastgelegd na overleg in de Ministerraad, onder de voorwaarden die Hij vastlegt, het genot van de overgangsuitkering uitbreiden naar de wettelijke samenwonenden die niet verbonden zijn door een familieband, aanverwantschap of adoptie die een huwelijksverbod voorzien door het Burgerlijk Wetboek inhoud.”.

Nr. 7 VAN MEVROUW WIERINCK c.s.

Art. 93 (nieuw)

In voornoemde hoofdstuk I, een artikel 93 invoegen, luidende:

“Art. 93. In hetzelfde hoofdstuk IIbis, wordt een artikel 5/2 ingevoegd, luidende:

“Art. 5/2. Voor de in artikel 5/1 bedoelde langstlevende echtgenoten wordt de betaling van het overeenkomstig hoofdstuk II bepaalde overlevingspensioen geschorst vanaf de ingangsdatum van dit pensioen tot het ogenblik waarop de betrokkene daadwerkelijk een rustpensioen komt te genieten.

Pour l'application de l'alinéa premier, si le titulaire de la pension de survie peut prétendre à une pension de retraite belge et à une pension de retraite étrangère, il est uniquement tenu compte de la pension belge.

En cas de mise à la retraite pour cause d'incapacité physique du titulaire de la pension de survie, celle-ci est payée à partir du premier jour du mois qui suit la période visée à l'alinéa 2 de l'article 5/3.

Si à l'âge légal de mise à la retraite, le titulaire de la pension de survie ne peut prétendre à une pension de retraite, la pension de survie lui est payée à partir du premier jour du mois qui suit celui durant lequel ce titulaire atteint l'âge légal."".

N° 8 DE MME WIERINCK ET CONSORTS

Art. 94 (nouveau)

Dans le chapitre Ier précité, insérer un article 94, rédigé comme suit:

"Art. 94. Dans le même chapitre IIbis, il est inséré un article 5/3, rédigé comme suit:

"Art.5/3. En lieu et place du paiement de la pension de survie, il est accordé au conjoint survivant une allocation temporaire de transition égale au montant de la pension de survie.

L'allocation de transition est accordée au conjoint survivant pendant une durée de 12 mois à partir du premier jour du mois qui suit celui du décès de son conjoint. Toutefois, si au moment du décès, un enfant est à charge pour lequel un des conjoints percevait des allocations familiales ou si un enfant posthume naît dans les trois cents jours du décès, l'allocation est accordée pendant une durée de 24 mois."".

N° 9 DE MME WIERINCK ET CONSORTS

Art. 95 (nouveau)

Dans le chapitre Ier précité, insérer un article 95, rédigé comme suit:

"Art. 95. Dans le même chapitre IIbis, il est inséré un article 5/4, rédigé comme suit:

Indien de titularis van het overlevingspensioen aanspraak kan maken op een Belgisch en een buitenlands rustpensioen, wordt voor de toepassing van het eerste lid enkel rekening gehouden met het Belgisch pensioen.

Ingeval van oppensioenstelling wegens lichamelijke ongeschiktheid van de titularis van het overlevingspensioen, wordt deze betaald vanaf de eerste dag van de maand die volgt op de periode zoals bedoeld in het tweede lid van artikel 5/3.

Indien op de wettelijke leeftijd van de oppensioenstelling, de titularis van het overlevingspensioen geen aanspraak kan maken op een rustpensioen, wordt het overlevingspensioen aan hem betaald vanaf de eerste dag van de maand die volgt op de maand tijdens dewelke deze titularis de wettelijke leeftijd bereikt."".

Nr. 8 VAN MEVROUW WIERINCK c.s.

Art. 94 (nieuw)

In voornoemde hoofdstuk I, een artikel 94 invoegen, luidende:

"Art. 94. In hetzelfde hoofdstuk IIbis, wordt een artikel 5/3 ingevoegd, luidende:

"Art. 5/3. In de plaats van de betaling van het overlevingspensioen, wordt aan de langstlevende echtgenoot een tijdelijke overgangsuitkering toegekend gelijk aan het bedrag van het overlevingspensioen.

De overgangsuitkering wordt toegekend aan de langstlevende echtgenoot gedurende een periode van 12 maanden vanaf de eerste dag van de maand volgend op deze van het overlijden van zijn echtgenoot. Indien er echter op het ogenblik van het overlijden een kind ten laste is waarvoor één van de echtgenoten kinderbijslag ontving of in geval van postume geboorte binnen de 300 dagen na het overlijden, wordt de uitkering toegekend tijdens een periode van 24 maanden."".

Nr. 9 VAN MEVROUW WIERINCK c.s.

Art. 95 (nieuw)

In voornoemde hoofdstuk I, een artikel 95 invoegen, luidende:

"Art. 95. In hetzelfde hoofdstuk IIbis, wordt een artikel 5/4 ingevoegd, luidende:

“Art. 5/4. § 1er. Le remariage du titulaire d’une allocation de transition entraîne la suspension du paiement de cette allocation à partir du premier jour du mois qui suit celui du remariage et jusqu’au premier jour du mois qui suit celui du décès du conjoint ou de l’ex-conjoint avec lequel le conjoint survivant s’est remarié.

§ 2. Du chef de mariages successifs:

— le conjoint survivant ne peut bénéficier simultanément que d’une seule allocation de transition, la plus élevée;

— le cumul d’une pension de survie et d’une allocation de transition n’est pas autorisé. Dans ce cas, seul l’avantage le plus élevé est payé.

Pour l’application du présent paragraphe:

— il est tenu compte des pensions et allocations accordées dans l’un des régimes de pension visés à l’article 38 de la loi du 5 août 1978 de réformes économiques et budgétaires;

— les pensions ou allocations résultant d’activités distinctes d’un même conjoint, en ce compris celles exercées en tant que travailleur salarié ou indépendant, sont considérées comme formant une seule pension ou allocation.””.

N° 10 DE MME WIERINCK ET CONSORTS

Art. 96 (nouveau)

Dans le chapitre Ier précité, insérer un article 96, rédigé comme suit:

“Art. 96. Dans le même chapitre IIbis, il est inséré un article 5/5, rédigé comme suit:

“Art. 5/5. § 1er. Ne sont pas applicables à l’allocation de transition:

— les articles 4 § 3, 8 et 14;

— l’article 12 de la loi du 9 juillet 1969 modifiant et complétant la législation relative aux pensions de retraite et de survie des agents du secteur public;

— les dispositions du Titre 8, chapitre 1er de la loi programme du 28 juin 2013.”.

“Art. 5/4. § 1. Een nieuw huwelijk van de titularis van een overgangsuitkering heeft de schorsing van de betaling van deze uitkering tot gevolg vanaf de eerste dag van de maand die volgt op die van het nieuwe huwelijk en tot de eerste dag van de maand die volgt op deze van het overlijden van de echtgenoot of van de gewezen echtgenoot met wie de langstlevende echtgenoot hertrouwd is.

§ 2. Uit hoofde van opeenvolgende huwelijken:

— mag de langstlevende echtgenoot slechts van één enkele overgangsuitkering tegelijkertijd genieten, de hoogste;

— is de cumulatie van een overlevingspensioen en een overgangsuitkering niet toegelaten. In dit geval wordt alleen het hoogste voordeel betaald.

Voor de toepassing van deze paragraaf:

— wordt rekening gehouden met de pensioenen en uitkeringen toegekend in één van de pensioenregelingen zoals bedoeld in artikel 38 van de wet van 5 augustus 1978 houdende economische en budgettaire hervormingen;

— worden de pensioenen en uitkeringen die voortvloeien uit onderscheiden activiteiten van eenzelfde echtgenoot, daarin begrepen deze uitgeoefend als werknemer of als zelfstandige, geacht één enkel pensioen of uitkering te vormen.””.

Nr. 10 VAN MEVROUW WIERINCK c.s.

Art. 96 (nieuw)

In voornoemde hoofdstuk I, een artikel 96 invoegen, luidende:

“Art. 96. In hetzelfde hoofdstuk IIbis, wordt een artikel 5/5 ingevoegd, luidende:

“Art. 5/5. § 1. Zijn niet van toepassing op de overgangsuitkering:

— artikelen 4 § 3, 8 en 14;

— artikel 12 van de wet van 9 juli 1969 tot wijziging en aanvulling van de wetgeving betreffende de rust- en overlevingspensioenen van het personeel van de openbare sector;

— de bepalingen van Titel 8, hoofdstuk 1 van de programmawet van 28 juni 2013.

§ 2 Les articles 118 à 133 de la loi du 26 juin 1992 portant dispositions sociales et diverses, sont applicables à l'allocation de transition.””.

N° 11 DE MME WIERINCK ET CONSORTS

Art. 97 (nouveau)

Dans le chapitre Ier précité, insérer un article 97, rédigé comme suit:

“Art. 97. Dans la même loi, le troisième alinéa de l'article 6 est remplacé par la disposition suivante:

“Le conjoint divorcé ne peut prétendre au bénéfice du présent chapitre s'il est, en raison de délits commis envers son ex-conjoint, indigne d'en hériter conformément à l'article 727, § 1er, 1° ou 3° du Code Civil.””.

N° 12 DE MME WIERINCK ET CONSORTS

Art. 98 (nouveau)

Dans le chapitre Ier précité, insérer un article 98, rédigé comme suit:

“Art. 98. Dans la même loi, il est inséré un article 6/1, rédigé comme suit:

“Art. 6/1. Lorsque le décès du donnant droit survient à partir du 1er janvier 2015 et que le conjoint divorcé est âgé de moins de 45 ans au moment de ce décès, la pension de survie du conjoint divorcé est suspendue depuis la date de prise de cours de cette pension jusqu'au moment où l'intéressé vient à bénéficier effectivement d'une pension de retraite.

Il en va de même pour le conjoint divorcé s'il existe au moment du décès un conjoint survivant âgé de moins de 45 ans.

L'âge de 45 ans est porté à 50 ans selon les modalités fixées à l'article 5/1.

Aucune pension de survie ne peut être payée au conjoint divorcé tant qu'il n'a pas atteint l'âge de 45 ans, à moins qu'il ne justifie d'une incapacité permanente de 66 % au moins ou qu'il n'ait un enfant à charge. Le Roi détermine les modalités de reconnaissance de

§ 2 De artikelen 118 tot 133 van de wet van 26 juni 1992 houdende sociale en diverse bepalingen, zijn van toepassing op de overgangsuitkering.””.

Nr. 11 VAN MEVROUW WIERINCK c.s.

Art. 97 (nieuw)

In voornoemde hoofdstuk I, een artikel 97 invoegen, luidende:

“Art. 97. In dezelfde wet wordt het derde lid van artikel 6 vervangen door de volgende bepaling:

“De uit de echt gescheiden echtgenoot kan geen aanspraak maken op de voordelen van dit hoofdstuk indien hij vanwege misdrijven gepleegd ten aanzien van zijn gewezen echtgenoot onwaardig is om te erven overeenkomstig artikel 727, § 1, 1° of 3° van het Burgerlijk Wetboek.””.

Nr. 12 VAN MEVROUW WIERINCK c.s.

Art. 98 (nieuw)

In voornoemde hoofdstuk I, een artikel 98 invoegen, luidende:

“Art. 98. In dezelfde wet wordt een artikel 6/1 ingevoegd, luidende:

“Art. 6/1. Wanneer het overlijden van de rechtgever zich voordoet vanaf 1 januari 2015 en de uit de echt gescheiden echtgenoot minder dan 45 jaar oud is op het ogenblik van dit overlijden, wordt het overlevingspensioen van de uit de echt gescheiden echtgenoot geschorst vanaf de ingangsdatum van dit pensioen tot de ingangsdatum van het rustpensioen.

Hetzelfde geldt voor de uit de echt gescheiden echtgenoot indien er op het ogenblik van het overlijden een langstlevende echtgenoot van minder dan 45 jaar oud is.

De leeftijd van 45 jaar wordt gebracht op 50 jaar volgens de modaliteiten bepaald in artikel 5/1.

Geen enkel overlevingspensioen kan worden uitbetaald aan de uit de echt gescheiden echtgenoot zolang hij de leeftijd van 45 jaar niet heeft bereikt, ten minste voor zover hij geen blijvende ongeschiktheid van ten minste 66 % bewijst of geen kind ten laste heeft. De

l'incapacité permanente et définit la notion d'enfant à charge au sens du présent alinéa.

Pour l'application de l'alinéa premier, si le titulaire de la pension de survie peut prétendre à une pension de retraite belge et à une pension de retraite étrangère, il est uniquement tenu compte de la pension belge.””.

N° 13 DE MME WIERINCK ET CONSORTS

Art. 99 (*nouveau*)

Dans le chapitre Ier précité, insérer un article 99, rédigé comme suit:

“Art. 99. À l'article 22 alinéa premier de la même loi, les mots “pensions accordées aux ayants droit” sont remplacés par les mots “pensions ou allocations accordées aux ayants droit””.

N° 14 DE MME WIERINCK ET CONSORTS

Chapitre II et art. 100 (*nouveaux*)

Sous un chapitre II, insérer un article 100, rédigés comme suit:

“CHAPITRE II — Entrée en vigueur - Disposition transitoire

Art. 100. Le présent titre entre en vigueur le 1er janvier 2015.”.

N° 15 DE MME WIERINCK ET CONSORTS

Art. 101 (*nouveau*)

Dans le chapitre II précité, insérer un article 101, rédigé comme suit:

“Art. 101. § 1er Par dérogation à l'article 100, l'article 90, 1° produit ses effets le 1er janvier 2000 et s'applique uniquement aux décès qui sont survenus à partir de cette date.

§ 2. Lorsque le décès est survenu avant le 1er avril 2011, le bénéfice des modifications apportées par l'article 90, 1° est subordonné à l'introduction d'une demande, qui est censée avoir été introduite à la date du décès.

Koning bepaalt de nadere regels voor de erkenning van de blijvende ongeschiktheid en bepaalt het begrip kind ten laste in de zin van dit lid.

Indien de titularis van het overlevingspensioen aanspraak kan maken op een Belgisch en een buitenlands rustpensioen, wordt voor de toepassing van het eerste lid enkel rekening gehouden met het Belgisch pensioen.””.

Nr. 13 VAN MEVROUW WIERINCK c.s.

Art. 99 (*nieuw*)

In voornoemde hoofdstuk I, een artikel 99 invoegen, luidende:

“Art. 99. In artikel 22, eerste lid van dezelfde wet worden de woorden “pensioenen toegekend aan de rechtverkrijgenden” vervangen door de woorden “pensioenen of uitkeringen toegekend aan de rechtverkrijgenden””.

Nr. 14 VAN MEVROUW WIERINCK c.s.

Hoofdstuk II et art. 100 (*nieuw*)

Onder een hoofdstuk II, een artikel 100 invoegen, luidende:

“HOOFDSTUK II — Inwerkingtreding - Overgangsbepaling

“Art. 100. Deze titel treedt in werking op 1 januari 2015.””.

Nr. 15 VAN MEVROUW WIERINCK c.s.

Art. 101 (*nieuw*)

In voornoemde hoofdstuk II een artikel 101 invoegen, luidende:

“Art. 101. § 1 In afwijking van artikel 100 heeft artikel 90, 1° uitwerking met ingang van 1 januari 2000 en is het enkel van toepassing op overlijdens die plaatsvinden vanaf deze datum.

§ 2. Indien het overlijden plaats heeft gevonden vóór 1 april 2011, is het voordeel van de wijzigingen aangebracht bij artikel 90, 1° afhankelijk van de indiening van een aanvraag, die geacht wordt ingediend geweest te zijn op de datum van overlijden.

§ 3. *L'application des paragraphes 1 et 2 ne peut avoir pour effet de réduire ou de supprimer une pension de survie déjà accordée quel que soit l'ayant droit qui en bénéficie, sous réserve le cas échéant de ce qui est prévu au § 4.*

§ 4. *Lorsqu'une pension d'orphelin a été accordée, en application de l'article 93, alinéa 2 de la loi précitée du 15 mai 1984, à un enfant qui a pour père et mère l'agent décédé et le conjoint survivant, ce conjoint survivant ne peut pas prétendre au paiement de sa pension de survie aussi longtemps que des droits à pension d'orphelin existent. Toutefois, à partir du premier jour du mois qui suit celui de la publication de la présente loi:*

- *la pension de conjoint survivant peut être payée;*
- *il est mis fin au paiement de la pension d'orphelin."*

JUSTIFICATION DES AMENDEMENTS N^{OS} 3 À 15

Introduction

Le point 2.2.6 de l'accord de gouvernement prévoit une révision du régime des pensions de survie.

Des études ont montré que la pension de survie belge constitue actuellement un piège à l'inactivité qui concerne surtout les femmes plus jeunes (les pensions de survie sont prises majoritairement par les femmes) bien que cette prestation parvienne à les mettre à l'abri de la pauvreté et de la précarité.

En effet, il semble que la combinaison de la pension de survie, qui est une bonne protection de base, avec les plafonds de cumul pour les revenus professionnels pousse les femmes soit à ne plus travailler soit à diminuer leur activité professionnelle afin de bénéficier de leur pension de survie. Par ailleurs, la différence entre le montant de la pension de survie et le salaire dont bénéficieraient ces femmes si elles étaient actives est souvent trop mince. C'est ainsi qu'une minorité parmi ces personnes est absente du marché du travail depuis pas mal de temps.

Cette situation empêche de ce fait le développement et la valorisation économique des talents et conduit donc à une perte pour notre société, pour l'économie du pays et surtout pour les femmes elles-mêmes qui se constituent moins ou, dans certains cas, ne se constituent plus du tout de droits individuels à la pension de retraite alors que le système belge de pension tend vers plus d'individualisation des droits.

§ 3. *De toepassing van de paragrafen 1 en 2 mag niet als gevolg hebben dat een reeds toegekend overlevingspensioen wordt verminderd of afgeschaft, ongeacht de rechthebbende die het geniet, en dit in voorkomend geval onder voorbehoud van hetgeen bepaald is in § 4.*

§ 4. *Indien met toepassing van artikel 9, tweede lid van voormelde wet van 15 mei 1984 een wezenpensioen werd toegekend aan een kind dat als vader en moeder het overleden personeelslid en de langstlevende echtgenoot heeft, kan deze langstlevende echtgenoot geen aanspraak maken op de betaling van zijn overlevingspensioen zolang de rechten op wezenpensioen bestaan. Niettemin, vanaf de eerste dag van de maand die volgt op deze van de bekendmaking van deze wet:*

- *kan het pensioen van de langstlevende echtgenoot worden uitbetaald;*
- *wordt een einde gesteld aan de betaling van het wezenpensioen."*

VERANTWOORDING VAN AMENDEMENTEN 3 TOT 15

Inleiding

Punt 2.2.6. van het regeerakkoord voorziet een herziening van het stelsel van de overlevingspensioenen.

Studies hebben aangetoond dat het Belgische overlevingspensioen momenteel een inactiviteitsval is, vooral voor jongere vrouwen (het zijn hoofdzakelijk vrouwen die een overlevingspensioen ontvangen), hoewel deze uitkering erin slaagt hen te beschermen tegen armoede en bestaans-onzekerheid.

Het ziet er inderdaad naar uit dat de combinatie van een overlevingspensioen, dat een goede basisbescherming vormt, met de cumulatieplafonds voor de beroepsinkomsten de vrouwen ertoe aanzet om hetzij niet meer te gaan werken, hetzij hun beroepsactiviteit terug te schroeven om recht te hebben op een overlevingspensioen. Het verschil tussen het bedrag van het overlevingspensioen en het loon dat deze vrouwen zouden krijgen indien ze zouden blijven werken, is trouwens vaak te gering. Een klein aantal van die personen is daardoor al geruime tijd afwezig op de arbeidsmarkt.

Deze situatie belet dus de ontplooiing en de economische valorisatie van talent en is dus een verlies voor onze maatschappij, voor de economie van het land en vooral voor de vrouwen zelf die minder, of in sommige gevallen, helemaal geen individuele rustpensioenrechten meer opbouwen en dit terwijl het Belgische pensioenstelsel gericht is op een grotere individualisering van de rechten.

L'objectif poursuivi par la réforme de la pension de survie est de mettre fin à ce piège à l'inactivité pour les personnes qui sont encore en âge de travailler et de favoriser l'égalité des chances socio-économiques entre hommes et femmes.

C'est la raison pour laquelle il est proposé d'instaurer une allocation temporaire dite allocation de transition.

Le présent amendement concrétise cette intention pour ce qui concerne les pensions du secteur public. Dans ses toutes grandes lignes, il se fonde sur les principes suivants:

— remplacement de la pension de survie par une allocation temporaire, dite de transition, d'une durée d'un an ou deux selon le cas;

— droit à la pension de survie à partir de la mise à la retraite;

— nouveau régime applicable uniquement aux décès survenus à partir du 1er janvier 2015 et pour autant que le conjoint survivant soit âgé de moins de 45 ans moment du décès.

À l'échéance de cette allocation de transition et à défaut d'emploi, un droit au chômage sera ouvert immédiatement sans période d'attente et avec un accompagnement adapté afin de les soutenir dans leur recherche d'emploi.

En outre, pour inciter les bénéficiaires de l'allocation de transition à rester actifs sur le marché du travail ou à y entrer, il est prévu que les plafonds de cumul avec les revenus issus du travail ne seront pas d'application: l'allocation de transition sera cumuleable sans limite avec les revenus professionnels.

Chacun de ces points fera l'objet d'un commentaire plus détaillé dans l'analyse des articles.

Analyse des articles

Article 90

L'article 2 de la loi du 15 mai 1984 portant mesures d'harmonisation dans les régimes de pensions énumère les conditions d'ouverture du droit à une pension de survie pour le conjoint survivant. Une de ces conditions est que le mariage du conjoint survivant avec l'agent décédé doit avoir duré au moins un an.

Pour apprécier si cette durée minimum est atteinte ou non, il n'est actuellement pas tenu compte de la durée d'une éventuelle cohabitation légale.

Dans son arrêt n°39/2011 du 15 mars 2011, la Cour constitutionnelle a toutefois estimé discriminatoire de refuser de tenir compte de la durée de la cohabitation légale précédant le mariage.

Het opzet van de hervorming van het overlevingspensioen is om een einde te maken aan deze inactiviteitsval voor diegenen die nog de leeftijd hebben om te gaan werken en om de gelijkheid tussen mannen en vrouwen op het vlak van de sociaaleconomische kansen te bevorderen.

Daarom wordt voorgesteld om een tijdelijke uitkering, de zogenaamde overgangsuitkering, in te voeren.

Dit amendement concretiseert deze intentie voor wat betreft de pensioenen van de overheidssector. In grote lijnen is het gebaseerd op de volgende principes:

— vervanging van het overlevingspensioen door een zogenaamde tijdelijke overgangsuitkering voor de duur van één of twee jaar naargelang het geval;

— recht op het overlevingspensioen vanaf de opruststelling;

— nieuwe regeling slechts van toepassing op de overlijdens die zich voordoen vanaf 1 januari 2015 en voor zover dat de langstlevende echtgenoot minder dan 45 jaar oud is op het moment van het overlijden.

Na afloop van deze overgangsuitkering en bij gebrek aan een baan, zal er onmiddellijk een recht op werkloosheidsuitkering geopend worden, zonder wachttijd en met een aangepaste begeleiding om de zoektocht naar werk te vergemakkelijken.

Daarenboven is er, om de gerechtigden op een overgangsuitkering aan te sporen om actief te blijven op de arbeidsmarkt of om de arbeidsmarkt te betreden, voorzien dat de cumulatieplafonds met het inkomen uit arbeid niet van toepassing zullen zijn: de overgangsuitkering zal onbeperkt cumuleerbaar zijn met een beroepsinkomen.

Elk van deze punten zal het voorwerp uitmaken van een meer gedetailleerd commentaar bij de bespreking van de artikelen.

Bespreking van de artikelen

Artikel 90

Artikel 2 van de wet van 15 mei 1984 houdende maatregelen tot harmonisering in de pensioenregelingen somt de voorwaarden tot opening van het recht op een overlevingspensioen voor de langstlevende echtgenoot op. Eén van deze voorwaarden is dat het huwelijk van de langstlevende echtgenoot met het overleden personeelslid minstens één jaar moet hebben geduurd.

Om te beoordelen of deze minimumduur al dan niet wordt bereikt, wordt momenteel geen rekening gehouden met de duur van een eventuele wettelijke samenwoning.

In zijn arrest nr. 39/2011 van 15 maart 2011 heeft het Grondwettelijk Hof echter geoordeeld dat de weigering om rekening te houden met de duur van de aan het huwelijk voorafgaande wettelijke samenwoning discriminerend is.

Aussi l'article 86 du présent projet adapte l'article 2 de la loi du 15 mai 1984 afin de prévoir l'octroi d'une pension de survie au conjoint survivant marié depuis moins d'un an avec le conjoint décédé mais qui préalablement, a été lié avec ce même conjoint par un contrat de cohabitation légale. Bien entendu, la durée cumulée de la cohabitation légale et du mariage devra atteindre un an au moins.

Précisons que c'est uniquement une déclaration de cohabitation légale qui répond aux conditions reprises à l'article 1476 du Code Civil, qui pourra entrer en ligne de compte.

Ajoutons également que seule une cohabitation légale entre les mêmes personnes que celles qui étaient mariées sera prise en considération et que par ailleurs, cette cohabitation devra précéder immédiatement le mariage, sans période d'interruption.

Une autre condition d'ouverture du droit à une pension de survie est que le conjoint survivant ne peut avoir été condamné pour avoir attenté à la vie de son conjoint.

À cet égard, il convient de tenir compte de la loi du 10 décembre 2012 modifiant le Code civil, le Code pénal et le Code judiciaire en ce qui concerne l'indignité successorale, la révocation des donations, la déchéance des avantages matrimoniaux et la substitution. Celle-ci a étendu le nombre de cas dans lesquels on ne peut hériter en raison d'une conduite indigne à l'égard de la personne décédée. Il paraît juste de ne pas non plus octroyer une pension de survie à des personnes qui ne peuvent hériter car elles ont fait preuve d'un comportement répréhensible à l'égard du défunt.

L'article 727, § 1er, 1° du Code civil dispose que celui qui a intentionnellement causé la mort de la victime ne peut en hériter. L'article 727, § 1er, 3° du Code civil concerne un certain nombre de faits, tels que les violences conjugales ou les abstentions coupables, qui n'ont pas causé la mort de la victime mais sont néanmoins considérés par le juge pénal comme étant d'une gravité telle qu'ils font obstacle à ce que leur auteur puisse encore hériter lors du décès ultérieur de la victime. Le cas de l'indignité successorale qui est réglé à l'article 727, § 1er, 2° du Code civil n'est pas pertinent ici. Il concerne en effet un auteur qui est lui-même décédé entre-temps.

Par conséquent, il est proposé d'insérer dans la réglementation sur les pensions publiques une disposition qui fait obstacle à l'octroi d'une pension de survie au conjoint survivant d'un fonctionnaire qui est indigne d'hériter, conformément à l'article 727, § 1er, 1° ou 3° du Code civil en raison d'infractions pénales commises envers le fonctionnaire décédé.

Aldus past artikel 86 van dit ontwerp het artikel 2 van de wet van 15 mei 1984 aan om de toekenning te voorzien van een overlevingspensioen aan de langstlevende echtgenoot die gehuwd is sedert minder dan een jaar met de overleden echtgenoot, maar die voorafgaandelijk met deze zelfde echtgenoot verbonden werd door een overeenkomst van wettelijke samenwoning. Vanzelfsprekend zal de gecumuleerde duur van de wettelijke samenwoning en het huwelijk tenminste één jaar moeten bereiken.

Er dient gepreciseerd te worden dat enkel een verklaring van wettelijke samenwoning die beantwoordt aan de voorwaarden opgenomen in artikel 1476 van het Burgerlijk Wetboek in aanmerking zal kunnen worden genomen.

Eveneens dient er toegevoegd te worden dat enkel een wettelijke samenwoning tussen dezelfde personen als diegenen die gehuwd zijn, in aanmerking zal worden genomen en deze samenwoning zal bovendien het huwelijk onmiddellijk vooraf dienen te gaan, zonder periode van onderbreking.

Een andere voorwaarde tot opening van het recht op een overlevingspensioen is dat de langstlevende echtgenoot niet mag zijn veroordeeld om zijn echtgenoot naar het leven te hebben gestaan.

In dit verband moet rekening worden gehouden met de wet van 10 december 2012 tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek, het Strafwetboek en het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de onwaardigheid om te erven, de herroeping van giften, het verval van huwelijksvoordelen en de plaatsvervulling. Die heeft het aantal gevallen uitgebreid waarbij men niet kan erven omdat men zich op ergerlijke wijze gedragen heeft tegenover de overleden persoon. Het lijkt gepast dat aan mensen die niet kunnen erven omdat ze tegenover de overledene laakbaar gedrag vertoond hebben evenmin een overlevingspensioen toekomt.

Artikel 727, § 1, 1° van het Burgerlijk Wetboek bepaalt dat wie opzettelijk de dood van het slachtoffer heeft veroorzaakt, niet van het slachtoffer kan erven. Artikel 727, § 1, 3° van het Burgerlijk Wetboek betreft een aantal feiten, zoals gezinsgeweld of schuldig verzuim, waaraan het slachtoffer niet overleden is, maar die niettemin door de strafrechter zo ernstig worden genomen dat ze verhinderen dat de dader bij een later overlijden van het slachtoffer alsnog zou kunnen erven. Het geval van onwaardigheid om te erven dat geregeld is in artikel 727, § 1, 2° van het Burgerlijk Wetboek is hier niet relevant. Het betreft immers een dader die intussen zelf reeds overleden is.

Daarom wordt er voorgesteld om in de reglementering betreffende de overheidspensioenen een bepaling op te nemen die verhindert dat een overlevingspensioen zou worden toegekend aan de langstlevende echtgenoot van een ambtenaar die onwaardig is om te erven overeenkomstig artikel 727, § 1, 1° of 3° van het Burgerlijk Wetboek omwille van bepaalde strafbare feiten die ten aanzien van de overleden ambtenaar zijn gepleegd.

Articles 91 et 92

L'article 87 insère dans la loi du 15 mai 1984 un chapitre II bis intitulé "Allocation de transition" tandis que l'article 86 fixe le champ d'application de ce nouveau chapitre.

Comme rappelé dans la partie introductive, les règles contenues dans ce chapitre s'appliqueront uniquement aux conjoints survivants âgés de moins de 45 ans au moment du décès et d'un autre côté, elles ne concerneront que les seuls décès survenus à partir du 1er janvier 2015.

Par conséquent, aucun changement n'est ou ne sera apporté à la situation en matière de pension de survie:

— des conjoints survivants âgés de 45 ans ou plus au moment du décès de leur conjoint;

— de tous les titulaires ou futurs titulaires d'une pension de survie accordée pour un décès survenu avant le 1er janvier 2015.

Il est à noter que l'âge de 45 ans sera graduellement relevé de six mois chaque nouvelle année civile pour atteindre 50 ans au 1er janvier 2025.

Par ailleurs, le nouvel article 5/1 contient en ses §§ 2 et 3 deux délégations au Roi:

— la première vise à permettre au conjoint survivant qui remplit la condition d'âge pour bénéficier de la pension de survie, d'opter pour l'allocation de transition;

— la seconde tend à rendre possible l'extension du bénéfice de l'allocation de transition aux cohabitants légaux qui sont en situation d'être mariés.

Articles 93 et 94

Ces deux articles posent les règles du nouveau régime: au moment du décès, le conjoint survivant ne percevra plus dorénavant une pension de survie viagère mais une allocation temporaire, dite de transition, accordée aux mêmes conditions et selon les mêmes modalités que celles prévues pour l'octroi d'une pension de survie. Le montant de cette allocation de transition sera par ailleurs identique à celui d'une pension de survie.

En principe, cette allocation de transition sera payée au conjoint survivant pendant une durée de 12 mois à partir du 1er jour du mois suivant le décès, mais cette durée sera portée à 24 mois si au moment du décès, l'époux ou l'épouse percevait des allocations familiales pour un ou plusieurs enfants à leur charge, ou si un enfant posthume naît dans les trois cents jours du décès.

Artikelen 91 en 92

Artikel 87 voegt in de wet van 15 mei 1984 een hoofdstuk II bis in met als opschrift "Overgangsuitkering" terwijl artikel 86 het toepassingsveld van dit nieuwe hoofdstuk bepaalt.

Zoals aangehaald in het inleidende gedeelte, zijn de in dit hoofdstuk opgenomen regels enkel van toepassing op de langstlevende echtgenoten die minder dan 45 jaar oud zijn op het ogenblik van het overlijden en hebben ze anderzijds enkel betrekking op de overlijdens die vanaf 1 januari 2015 plaatsvinden.

Bijgevolg wordt er geen verandering aangebracht of zal er geen verandering aangebracht worden aan de situatie wat betreft het overlevingspensioen:

— van de langstlevende echtgenoten die 45 jaar of ouder zijn op het ogenblik van het overlijden van hun echtgenoot;

— van alle titularissen of toekomstige titularissen van een overlevingspensioen toegekend voor een overlijden dat zich voordoet vóór 1 januari 2015.

Er dient opgemerkt te worden dat de leeftijd van 45 jaar geleidelijk om het kalenderjaar met 6 maanden zal verhoogd worden om de leeftijd van 50 jaar te bereiken op 1 januari 2025.

Bovendien bevat het nieuwe artikel 5/1 in de §§ 2 en 3 twee delegaties aan de Koning:

— de eerste heeft tot doel de langstlevende echtgenoot die voldoet aan de leeftijdsvoorwaarde om recht te hebben op het overlevingspensioen, toe te laten te kiezen voor de overgangsuitkering;

— de tweede streeft er naar het mogelijk te maken het genot van de overgangsuitkering uit te breiden naar de wetelijke samenwonenden die zich in toestand van gehuwden bevinden.

Artikelen 93 en 94

Deze twee artikelen poneren de regels van het nieuwe stelsel: op het moment van het overlijden zal de langstlevende echtgenoot voortaan geen levenslang overlevingspensioen meer ontvangen maar een zogenaamde tijdelijke overgangsuitkering toegekend aan dezelfde voorwaarden en volgens dezelfde modaliteiten als die voorzien zijn voor de toekenning van een overlevingspensioen. Het bedrag van deze overgangsuitkering zal bovendien identiek zijn als datgene van een overlevingspensioen.

Deze overgangsuitkering zal in principe betaald worden aan de langstlevende echtgenoot tijdens een periode van 12 maanden vanaf de 1ste dag van de maand volgend op het overlijden, maar deze periode zal op 24 maanden gebracht worden indien op het ogenblik van het overlijden de echtgenoot of de echtgenote kinderbijslag ontving voor één of meerdere kinderen te hunner laste, of in geval van een postume geboorte binnen de 300 dagen na het overlijden.

Quant à la pension de survie à laquelle le conjoint survivant aurait pu prétendre, elle sera octroyée comme actuellement mais le paiement de cette pension sera immédiatement et intégralement suspendu.

Cette pension ne sera remise en paiement que lorsque le conjoint survivant viendra à bénéficier effectivement d'une pension de retraite.

Précisions qu'en cas de mise à la retraite prématurée pour cause d'incapacité physique, l'intéressé(e) pourra bénéficier de sa pension de survie dès le moment où l'allocation de transition ne lui sera plus payée.

Il faut en effet rappeler à ce sujet que dans le régime des pensions du secteur public, existe le système des pensions de retraite pour incapacité physique. Ces pensions sont accordées, quel que soit l'âge de l'agent concerné, lorsque l'autorité médicale compétente constate qu'il est physiquement incapable de continuer à assurer l'exercice de ses fonctions.

Bien évidemment, la pension de survie ne sera payée que sous réserve de l'application éventuelle des règles relatives au cumul d'une pension de survie avec une pension de retraite.

Par ailleurs, si l'intéressé peut prétendre à la fois à une pension de retraite belge et à une pension de retraite étrangère, il sera tenu compte uniquement de la pension belge pour déterminer la date à partir de laquelle le paiement de la pension de survie peut être repris.

Il faut également ajouter que si arrivé à l'âge légal de mise à la retraite, le titulaire de la pension de survie ne peut prétendre à une pension de retraite, par exemple parce que ses prestations professionnelles sont insuffisantes, alors la pension de survie lui sera payée à partir du premier jour du mois qui suit celui durant lequel il a atteint cet âge légal, qui est actuellement fixé à 65 ans.

Sur le plan pratique à présent, l'octroi de l'allocation de transition n'entraînera pour les personnes concernées aucune formalité supplémentaire par rapport à l'octroi de la pension de survie. Comme celle-ci, l'allocation sera accordée soit d'office, soit sur demande, la demande de pension de survie valant alors également comme demande d'allocation. Par ailleurs, la date de prise de cours de l'allocation de transition sera fixée selon les mêmes règles que celles qui valent en matière de pension de survie.

Quant à la reprise du paiement de la pension de survie lors de l'octroi d'une pension de retraite, elle sera effectuée automatiquement par l'organisme qui gère la pension de survie. Aucune intervention du titulaire de la pension de survie ne sera donc nécessaire sauf si la pension de retraite est accordée par un organisme étranger.

Het overlevingspensioen waarop de langstlevende echtgenoot aanspraak zou kunnen hebben maken, zal toegekend worden zoals dat heden gebeurt, maar de betaling van dit pensioen zal onmiddellijk en integraal geschorst worden.

Dit pensioen zal slechts in betaling worden gesteld wanneer de langstlevende echtgenoot een rustpensioen komt te genieten.

Er wordt verduidelijkt dat ingeval van vervroegde op pensioenstelling wegens lichamelijke ongeschiktheid, de betrokkene zijn overlevingspensioen zal kunnen genieten vanaf het ogenblik waarop de overgangsuitkering hem niet meer zal worden betaald.

In verband hiermee dient er namelijk op gewezen te worden dat in de regeling van de overheidspensioenen het stelsel van de rustpensioenen wegens lichamelijke ongeschiktheid bestaat. Deze pensioenen worden toegekend, ongeacht de leeftijd van het betrokken personeelslid, wanneer de bevoegde medische overheid vaststelt dat hij fysiek onbekwaam is om de verderzetting van de uitoefening van zijn functies te verzekeren.

Het overlevingspensioen zal natuurlijk slechts betaald worden onder voorbehoud van de eventuele toepassing van de regels betreffende de cumulatie van een overlevingspensioen met een rustpensioen.

Indien de betrokkene bovendien tegelijkertijd aanspraak kan maken op een Belgisch en een buitenlands rustpensioen, zal er slechts rekening gehouden worden met het Belgisch pensioen om de datum te bepalen vanaf dewelke de betaling van het overlevingspensioen kan worden hernomen.

Er moet eveneens aan toegevoegd worden dat in het geval dat de wettelijke leeftijd van oppensioenstelling bereikt is en de titularis van het overlevingspensioen geen aanspraak kan maken op een rustpensioen, bijvoorbeeld omdat zijn professionele prestaties ontoereikend zijn, het overlevingspensioen aan hem zal worden betaald vanaf de eerste dag van de maand die volgt op de maand tijdens dewelke hij deze wettelijke leeftijd bereikt, die heden bepaald is op 65 jaar.

Praktisch gezien heeft de toekenning van de overgangsuitkering voor de betrokken personen geen enkele bijkomende formaliteit tot gevolg in vergelijking met de toekenning van het overlevingspensioen. Zoals het overlevingspensioen, zal de uitkering toegekend worden, hetzij ambtshalve hetzij op aanvraag, waarbij de aanvraag van het overlevingspensioen dan ook eveneens geldt als aanvraag van de uitkering. Bovendien zal de ingangsdatum van de overgangsuitkering bepaald worden volgens dezelfde regels als deze die gelden op het gebied van de overlevingspensioenen.

De herneming van de betaling van het overlevingspensioen vanaf het ogenblik van de toekenning van een rustpensioen zal automatisch worden uitgevoerd door de instelling die het overlevingspensioen beheert. Geen enkele tussenkomst van de titularis van het overlevingspensioen is nodig, behalve indien het rustpensioen wordt toegekend door een buitenlandse instelling.

Article 95

Cet article prévoit que le remariage du conjoint survivant pendant la période d'octroi de l'allocation de transition, entraîne la suspension du paiement de cette allocation jusqu'au décès du nouveau conjoint.

Par ailleurs, en cas de mariages successifs et du chef de conjoints différents, il ne pourra être payé qu'une seule allocation ou une seule pension de survie, l'avantage le plus élevé étant seul payé. Pour l'application de cette règle, il sera tenu compte de toutes les pensions de survie ou allocations de transition accordées dans le cadre d'un des régimes de pension visés à l'article 38 de la loi du 5 août 1978 de réformes économiques et budgétaires. Et pour la détermination de l'avantage le plus élevé, l'ensemble des pensions ou allocations résultant des activités d'un même conjoint, en ce compris celles exercées comme travailleur salarié ou indépendant, sera pris en considération.

Pour illustrer cette règle, prenons le cas par exemple d'une veuve titulaire d'une pension de survie dont le paiement est suspendu en raison de l'exercice d'une activité professionnelle au-delà des limites de revenus autorisées. Si, du chef du décès d'un second conjoint, cette veuve a droit à une allocation de transition, celle-ci sera payée puisque cet avantage n'est pas soumis aux règles de cumul et qu'il s'agit dès lors de la situation la plus favorable pour l'intéressée.

Bien entendu, après l'allocation de transition, l'intéressée retrouvera ses droits à la première pension de survie.

Article 96

L'article 5/5, inséré dans la loi du 15 mai 1984 par l'article 90 prévoit que plusieurs dispositions légales ne seront pas applicables à l'allocation de transition en raison du caractère "inconditionnel" de celle-ci. Parmi ces dispositions rendues inapplicables, citons principalement:

— les règles prévoyant le partage d'une pension de conjoint survivant avec une pension de conjoint divorcé ou avec une pension d'orphelin;

— et celles relatives à la péréquation et au cumul d'une pension avec des revenus professionnels ou des revenus de remplacement.

Ainsi, notamment, en cas de présence simultanée au moment du décès du donnant droit, d'un conjoint survivant et d'un conjoint divorcé, le conjoint survivant percevra l'allocation comme s'il était le seul ayant droit. Il en ira de même s'il existe des orphelins sans lien de parenté avec le conjoint survivant.

Artikel 95

Dit artikel voorziet dat een nieuw huwelijk van de langstlevende echtgenoot tijdens de toekenningsperiode van de overgangsuitkering de schorsing van de betaling van deze uitkering tot gevolg heeft tot het overlijden van de nieuwe echtgenoot.

In geval van opeenvolgende huwelijken uit hoofde van verschillende echtgenoten zal overigens slechts één enkele uitkering of één enkel overlevingspensioen kunnen betaald worden, enkel het hoogste voordeel zal betaald worden. Voor de toepassing van deze regel zal rekening worden gehouden met alle overlevingspensioenen of overgangsuitkeringen toegekend in het kader van één van de pensioenregelingen zoals bedoeld in artikel 38 van de wet van 5 augustus 1978 houdende economische en budgettaire hervormingen. Voor de vaststelling van het hoogste voordeel zal rekening worden gehouden met het geheel van pensioenen en uitkeringen die voortvloeien uit de activiteiten van eenzelfde echtgenoot, deze uitgeoefend als werknemer of als zelfstandige inbegrepen.

Om deze regel te illustreren nemen we bijvoorbeeld het geval van een weduwe die titularis is van een overlevingspensioen waarvan de betaling geschorst is wegens de uitoefening van een professionele activiteit over de grenzen van de toegestane inkomsten. Indien ten gevolge van het overlijden van een tweede echtgenoot, deze weduwe recht heeft op een overgangsuitkering, zal deze betaald worden omdat dit voordeel niet onderworpen is aan de cumulatierregels en dat het derhalve gaat om de meest gunstige situatie voor de betrokkene.

Betrokkene zal echter na de overgangsuitkering haar recht op het eerste overlevingspensioen behouden.

Artikel 96

Artikel 5/5, ingevoegd in de wet van 15 mei 1984 bij artikel 90 bepaalt dat meerdere wettelijke bepalingen niet van toepassing zijn op de overgangsuitkering wegens de "onvoorwaardelijke" aard van deze laatste. Onder deze niet van toepassing zijnde bepalingen, vermelden we in het bijzonder:

— de regels waarbij de verdeling wordt voorzien van een pensioen als langstlevende echtgenoot met een pensioen als de uit de echt gescheiden echtgenoot of met een wezenpensioen;

— en deze met betrekking tot de perequatie en de cumulatie van een pensioen met beroepsinkomsten of een vervangings- inkomen.

Zo zal namelijk in het geval dat er op het ogenblik van het overlijden van de rechtgever tegelijkertijd een langstlevende echtgenoot en een uit de echt gescheiden echtgenoot bestaat, de langstlevende echtgenoot de uitkering ontvangen alsof hij de enige rechthebbende is. Dit zal eveneens het geval zijn indien er wezen zonder band van verwantschap met de langstlevende echtgenoot bestaan.

Précisons que les dispositions légales évoquées plus haut deviendront à nouveau applicables lorsque sera repris le paiement de la pension de survie dans les circonstances visées au nouvel article 5/2.

Il paraît également utile de préciser que le cas échéant, l'allocation de transition sera portée au montant du minimum garanti visé par l'article 122 de la loi du 26 juin 1992 portant des dispositions sociales et diverses, selon les conditions et modalités fixées par cette loi.

La nouvelle condition selon laquelle le conjoint survivant ne peut pas être indigne d'hériter en raison d'infractions pénales commises envers son conjoint conformément à l'article 727, § 1er, 1° ou 3° du Code civil, s'appliquera également à l'allocation de transition.

Signalons également au passage que le présent amendement ne modifie en rien la situation des orphelins en matière de pensions de survie. La réforme contenue dans l'amendement reste donc à leur égard totalement neutre.

Article 97

Les conjoints divorcés peuvent aussi prétendre à une pension de survie. Dès lors, la nouvelle condition selon laquelle une personne ne peut être indigne d'hériter en raison d'infractions pénales commises à l'égard, dans ce cas, de son ex-conjoint, conformément à l'article 727, § 1er, 1° ou 3° du Code civil, doit aussi être rendue applicable aux conjoints divorcés.

Article 98

Cet article envisage la situation des conjoints divorcés lorsque, d'une part, le décès du donnant droit sera survenu à partir du 1er janvier 2015 et que d'autre part, le conjoint divorcé est âgé de moins de 45 ans au moment du décès.

Que ce conjoint divorcé soit le seul ayant droit ou qu'il se trouve en présence d'un conjoint survivant, le paiement de son éventuelle pension de survie sera suspendu dès la date de prise de cours de cette pension. Par ailleurs, aucune allocation de transition ne sera accordée au conjoint divorcé.

Quant à la pension de survie suspendue, son paiement en sera repris dans les mêmes circonstances que celles prévues pour le conjoint survivant. Toutefois, si le conjoint divorcé a été mis à la retraite pour cause d'incapacité physique avant d'avoir atteint l'âge de 45 ans, sa pension de survie restera suspendue jusqu'au moment où il atteindra cet âge, sauf s'il a un enfant à charge ou qu'il est atteint d'une incapacité permanente de 66 % au moins.

Er dient gepreciseerd te worden dat de hoger aangehaalde wettelijke bepalingen opnieuw van toepassing zullen worden wanneer de betaling van het overlevingspensioen hernomen zal worden in de omstandigheden bedoeld in het nieuwe artikel 5/2.

Het is eveneens nuttig te verduidelijken dat de overgangsuitkering in voorkomend geval zal verhoogd worden tot het bedrag van het gewaarborgd minimum zoals bedoeld in artikel 122 van de wet van 26 juni 1992 houdende sociale en diverse bepalingen overeenkomstig de voorwaarden en nadere regels vastgesteld in deze wet.

De nieuwe voorwaarde dat men, wegens bepaalde strafbare feiten gepleegd ten aanzien van zijn echtgenoot, niet onwaardig mag zijn om te erven overeenkomstig artikel 727, § 1, 1° of 3° van het Burgerlijk Wetboek, zal eveneens van toepassing zijn op de overgangsuitkering.

Eveneens dient nog signaleerd te worden dat dit amendement niets wijzigt aan de situatie van de wezen op het gebied van de overlevingspensioenen. De in dit amendement opgenomen hervorming blijft dus ten opzichte van hen volledig zonder gevolg.

Artikel 97

Uit de echt gescheiden echtgenoten kunnen ook aanspraak maken op een overlevingspensioen. Daarom moet de nieuwe voorwaarde dat men, wegens bepaalde strafbare feiten gepleegd ten aanzien van, in hun geval, hun gewezen echtgenoot, niet onwaardig mag zijn om te erven overeenkomstig artikel 727, § 1, 1° of 3° van het Burgerlijk Wetboek, eveneens op hen van toepassing worden gemaakt.

Artikel 98

Dit artikel beoogt de situatie van uit de echt gescheiden echtgenoten wanneer, enerzijds, het overlijden van de rechtgever zich zal voordoen vanaf 1 januari 2015 en, anderzijds, de uit de echt gescheiden echtgenoot minder dan 45 jaar oud is op het ogenblik van het overlijden.

Ongeacht of de uit de echt gescheiden echtgenoot de enige rechthebbende is of dat er tegelijkertijd een langstlevende echtgenoot is, de betaling van zijn eventuele overlevingspensioen zal worden geschorst vanaf de ingangsdatum van dit pensioen. Bovendien zal er geen enkele overgangsuitkering toegekend worden aan de uit de echt gescheiden echtgenoot.

Wat het geschorste overlevingspensioen betreft, zal de betaling ervan hernomen worden in dezelfde omstandigheden als deze die voorzien zijn voor de langstlevende echtgenoot. Indien de uit de echt gescheiden echtgenoot evenwel op pensioen werd gesteld wegens lichamelijke ongeschiktheid vóór het bereiken van de leeftijd van 45 jaar, zal zijn overlevingspensioen geschorst blijven tot het ogenblik waarop hij deze leeftijd zal bereiken, behalve indien hij een kind ten laste heeft of indien hij een blijvende ongeschikt van ten minste 66 % bewijst.

Enfin, trois précisions importantes:

— lorsque le conjoint divorcé sera en présence d'un conjoint survivant, ce sera l'âge de ce dernier qui déterminera le régime applicable. Autrement dit, le nouvel article 6/1 introduit par l'article 92 du présent amendement, ne s'appliquera que pour autant que le conjoint survivant soit âgé de moins de 45 ans au moment du décès du donnant droit;

— en l'absence de conjoint survivant, la règle des 45 ans s'appliquera de manière distincte pour chaque conjoint divorcé s'ils sont plusieurs;

— l'âge de 45 ans évoluera de la même façon que celle prévue pour les conjoints survivants.

Concernant la première des précisions données ci-dessus, et répondant sur ce point à une observation du Conseil d'État, Il est fait remarquer que la situation en matière de pension de survie du conjoint survivant est directement influencée par l'existence ou non d'un conjoint divorcé. En effet, et en résumé, la part de pension attribuée au conjoint divorcé vient en déduction de la pension globale accordée au conjoint survivant.

Par ailleurs, si le conjoint divorcé n'introduit pas de demande de pension dans l'année du décès du donnant droit, il est déchu de son droit à pension et l'intégralité de la pension est alors attribuée au conjoint survivant.

Par conséquent, vu ce lien existant entre les situations du conjoint survivant et du conjoint divorcé, lorsqu'au décès du donnant droit il y a la fois un conjoint survivant et un conjoint divorcé, il ne peut exister qu'un seul et même régime applicable à ces deux ayants droit, soit celui de la pension de survie, soit celui de l'allocation de transition.

Comme le critère déterminant est celui de l'âge, la préférence a été donnée à prendre en considération l'âge du conjoint survivant, qui est la personne avec laquelle le donnant droit a terminé sa vie.

Au passage, il est également signalé que lorsque le SdPSP a connaissance de l'existence d'un conjoint divorcé, cet organisme, par lettre recommandée, informe du décès de son ex-époux(se) le conjoint divorcé susceptible de bénéficier d'une pension de survie.

Article 99

Dans un souci d'harmonisation, l'article 97 de l'amendement oblige les régimes de pensions du secteur public qui ne tombent pas sous le champ d'application de la loi du 15 mai 1984, à adapter leur régime de pension pour tenir

Ten slotte drie belangrijke preciseringen:

— wanneer er tegelijkertijd een uit de echt gescheiden echtgenoot is en een langstlevende echtgenoot, zal het de leeftijd van deze laatste zijn die de toepasselijke regeling zal bepalen. Met andere woorden, het nieuwe artikel 6/1 ingevoerd bij het artikel 92 van dit amendement zal slechts van toepassing zijn voor zover dat de langstlevende echtgenoot minder dan 45 jaar oud is op het ogenblik van het overlijden van de rechtgever;

— bij afwezigheid van een langstlevende echtgenoot, zal de 45 jaar-regel op een onderscheiden manier van toepassing zijn op elke uit de echt gescheiden echtgenoot, indien er meerderen zijn;

— de leeftijd van 45 jaar zal op dezelfde manier evolueren als deze die voorzien is voor de langstlevende echtgenoten.

Wat betreft de eerste van de hierboven vermelde preciseringen en waarbij op dit punt geantwoord wordt op een opmerking van de Raad van State, wordt erop gewezen dat de situatie inzake het overlevingspensioen van de langstlevende echtgenoot rechtstreeks beïnvloed wordt door het al dan niet bestaan van een uit de echt gescheiden echtgenoot. In het kort geschetst wordt het deel van de uit de echt gescheiden echtgenoot in vermindering gebracht van het aan de langstlevende echtgenoot toegekende totale pensioen.

Indien de uit de echt gescheiden echtgenoot geen pensioenaanvraag heeft ingediend binnen het jaar van het overlijden van de rechtgever, verliest hij bovendien zijn recht op pensioen en wordt het gehele pensioen dus toegekend aan de langstlevende echtgenoot.

Gelet op deze bestaande samenhang tussen de situaties van de langstlevende echtgenoot en de uit de echt gescheiden echtgenoot, wanneer er bij het overlijden van de rechtgever tegelijkertijd een langstlevende echtgenoot en een uit de echt gescheiden echtgenoot zijn, kan er bijgevolg slechts één en dezelfde regeling van toepassing zijn op deze twee rechthebbenden, hetzij deze van het overlevingspensioen, hetzij deze van de overgangsuitkering.

Daar het bepalende criterium de leeftijd is, werd de voorkeur eraan gegeven om de leeftijd van de langstlevende echtgenoot, met name de persoon met wie de rechtgever zijn leven heeft afgesloten, in aanmerking te nemen.

Terzijde wordt erop gewezen dat, indien de PDOS kennis heeft van het bestaan van een uit de echt gescheiden echtgenoot, deze dienst dan, de uit de echt gescheiden echtgenoot die gerechtigd is op een overlevingspensioen met een aangetekend schrijven op de hoogte zal brengen van het overlijden van de gewezen echtgenoot.

Artikel 99

Omwille van de harmonisering verplicht artikel 97 van het amendement de pensioenregelingen van de overheidssector die niet in het toepassingsveld van de wet van 15 mei 1984 vallen, om hun pensioenstelsel aan te passen ten einde rekening

compte des modifications apportées par l'amendement. Cette adaptation devra se faire avec effet à la date d'entrée de la présente loi.

Articles 100 et 101

L'article 94 précise que le nouveau titre VII entre en vigueur le 1er janvier 2015, à l'exception de l'article 84, 1°, qui en vertu de l'article 95, § 1er, produit ses effets le 1er janvier 2000. Cette dernière date correspond à la date de l'entrée en vigueur de la loi du 23 novembre 1998 instaurant la cohabitation légale.

Étant donné que pour les décès survenus avant l'arrêt de la Cour constitutionnelle n° 39/2011 du 15 mars 2011, les services de pension ne disposent pas nécessairement des données leur permettant de revoir d'office les situations concernées, l'article 95, § 2, impose pour ces cas l'introduction d'une demande, qui sera censée avoir été introduite à la date du décès.

Par ailleurs, l'article 95, § 3, prévoit que le fait d'accorder une pension de survie avec effet rétroactif ne peut pas avoir pour conséquence de réduire ou de supprimer une pension de survie déjà accordée à un autre ayant droit, sous réserve de ce qui sera précisé au § 4.

Au décès d'un agent, si son conjoint survivant ne remplit pas les conditions pour obtenir une pension de survie, et notamment dans le cas où la condition d'un an de mariage n'est pas remplie, les enfants issus de ce couple sont, en vertu de l'article 9, alinéa 2, de la loi du 15 mai 1984, assimilés à des orphelins de père et de mère, et ils peuvent à ce titre bénéficier d'une pension d'orphelin. Ils prennent en quelque sorte la place et les droits à pension de survie du parent resté en vie.

A partir du moment où, en application des modifications contenues dans la présente loi, le conjoint survivant obtient un droit à pension de survie, il ne se justifie pas de maintenir à la fois et une pension de survie pour le conjoint survivant et une pension d'orphelin, car dans la situation envisagée, la coexistence de ces deux avantages ne peut normalement pas se produire. Dès lors, l'article 95, § 4, contient des dispositions qui permettent d'éviter que deux pensions soient payées en même temps, l'une au titulaire principal (le conjoint survivant) et l'autre au titulaire de substitution (l'enfant assimilé à un orphelin de père et de mère).

te houden met de wijzigingen door dit amendement aangebracht. Deze aanpassing zal uitwerking moeten hebben op de ingangsdatum van deze wet.

Artikelen 100 en 101

Artikel 98 verduidelijkt dat de nieuwe titel VII in werking treedt op 1 januari 2015, met uitzondering van artikel 84, 1° dat krachtens artikel 99, paragraaf 1 uitwerking heeft met ingang van 1 januari 2000. Deze laatste datum stemt overeen met de datum van inwerkingtreding van de wet van 23 november 1998 tot invoering van de wettelijke samenwoning.

Gezien de pensioendiensten voor overlijdens die hebben plaatsgevonden vóór het arrest van het Grondwettelijk Hof nr. 39/2011 van 15 maart 2011 niet noodzakelijk beschikken over de gegevens die hen toelaten om de betrokken situaties ambtshalve te herzien, schrijft artikel 95, paragraaf 2 voor deze gevallen de indiening van een aanvraag voor. Die aanvraag zal geacht worden ingediend te zijn op de datum van het overlijden.

Artikel 99, paragraaf 3 voorziet overigens dat het feit dat een overlevingspensioen met terugwerkende kracht wordt toegekend niet als gevolg kan hebben dat een overlevingspensioen dat reeds werd toegekend aan een andere recht-hebbende wordt verminderd of afgeschaft, onder voorbehoud van wat zal worden verduidelijkt in paragraaf 4.

Indien een langstlevende echtgenoot bij overlijden van een personeelslid niet de voorwaarden vervult om een overlevingspensioen te bekomen, en meer bepaald in het geval waarin de voorwaarde van een jaar huwelijk niet is vervuld, zijn de kinderen die uit dit koppel voortspuiten, krachtens artikel 9, tweede lid van de wet van 15 mei 1984, gelijkgesteld met hele wezen en kunnen zij als dusdanig genieten van een wezenpensioen. Zij nemen op een bepaalde manier de plaats in van de in leven gebleven ouder, alsook zijn rechten op overlevingspensioen.

Vanaf het ogenblik waarop, in toepassing van de wijzigingen vervat in deze wet, de langstlevende echtgenoot recht verkrijgt op een overlevingspensioen, is het niet gerechtvaardigd dat tegelijk een overlevingspensioen voor de langstlevende echtgenoot en een wezenpensioen blijft bestaan omdat in de beoogde situatie, normalerwijze, de twee voordelen niet samen kunnen bestaan. Om deze reden bevat artikel 99 paragraaf 4 bepalingen die toelaten te vermijden dat twee pensioenen tegelijkertijd zouden worden betaald, één aan de hoofdtitularis (de langstlevende echtgenoot) en een ander aan de vervangtitularis (het kind gelijkgesteld met een hele wees).

Lieve WIERINCK (Open Vld)
Meryame KITIR (sp.a)
David CLARINVAL (MR)
Vincent SAMPAOLI (PS)
Sonja BECQ (CD&V)

N° 16 DE M. **SAMPAOLI ET CONSORTS**Titre IX et art. 88 (*nouveaux*)

Sous un titre IX, insérer un article 88, rédigés comme suit:

“Titre IX: Disposition spécifique aux réviseurs d’entreprises

Art. 88. Dans la loi du 22 juillet 1953 créant un Institut de Réviseurs d’Entreprises et organisant la supervision publique de la profession de réviseur d’entreprises, coordonnée le 30 avril 2007, l’article 8, § 2, est abrogé.”.

N° 17 DE M. **SAMPAOLI ET CONSORTS**Art. 89 (*nouveau*)

Dans le titre IX précité, insérer un article 89, rédigé comme suit:

“Art. 89. L’article 98 entre en vigueur le 1er avril 2014.”.

JUSTIFICATION DES AMENDEMENTS 16 ET 17

Actuellement, en Belgique, la profession de réviseur d’entreprise est soumise à une limite d’âge fixée à 70 ans.

Cependant, nous constatons que:

- les professions similaires en Belgique ne sont pas soumises à une telle limite d’âge;
- les autres pays européens n’imposent pas de limite d’âge pour les réviseurs d’entreprises;
- la réglementation européenne ne fixe aucun limite d’âge pour cette profession.

C’est pourquoi, l’amendement présent supprime d’âge.

Vincent SAMPAOLI (PS)
Lieve WIERINCK (Open Vld)
Nik VAN GOOL (CD&V)
David CLARINVAL (MR)
Meryame KITIR (sp.a)

Nr. 16 VAN DE HEER **SAMPAOLI c.s.**Titel IX en art. 88 (*nieuw*)

Onder een titel IX, een artikel 88 invoegen, luidende:

“Titel IX: Specifieke bepaling voor de bedrijfsrevisoren

Art. 88. Het bij de wet van 24 juli 2008 gewijzigde artikel 8, § 2, van de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en tot organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor, gecoördineerd op 30 april 2007, wordt opgeheven.”.

Nr. 17 VAN DE HEER **SAMPAOLI c.s.**Art. 89 (*nieuw*)

In de voornoemde titel IX, een artikel 89 invoegen, luidende:

“Art. 89. Artikel 98 treedt in werking op 1 april 2014”.

VERANTWOORDING VAN AMENDEMENTEN 16 EN 17

Bedrijfsrevisoren kunnen in België hun beroep momenteel slechts tot de leeftijd van 70 jaar uitoefenen.

Wij stellen echter vast dat:

- ons land de overeenkomstige beroepen geen dergelijke leeftijdsgrens oplegt;
- in de andere Europese landen de bedrijfsrevisoren niet gebonden zijn aan een leeftijdsgrens;
- de Europese regelgeving in geen enkele leeftijdsgrens voor dat beroep voorziet.

Daarom wordt bij dit amendement die leeftijdsgrens opgeheven.

N° 18 DE MME WIERINCK ET CONSORTS

Titre XI et art. 102 (*nouveaux*)

Sous un titre XI, insérer un article 102, rédigés comme suit:

“Titre XI. Modification de la loi du 26 mai 2002 concernant le droit à l’intégration sociale

Art. 102. Dans l’article 32 de la loi 26 mai 2002 concernant le droit à l’intégration sociale, les modifications suivantes sont apportées:

1/ dans le § 1er, les mots “une subvention égale à 50 %” sont remplacés par les mots “une subvention égale à 55 %”;

2/ dans le § 2, les mots “est portée à 60 %” sont remplacés par les mots “est portée à 65 %”;

3/ dans le § 3, les mots “est portée à 65 %” sont remplacés par les mots “est portée à 70 %”;

4/ dans le § 5, les mots “respectifs de 50 % et 60 %” sont remplacés par les mots “respectifs de 55 % et 65 %”.”.

N° 19 DE MME WIERINCK ET CONSORTS

Art. 103 (*nouveau*)

Dans le titre XI précité, insérer un article 103 rédigé comme suit:

“Art. 103. Dans l’article 33 de la même loi, les mots “70 % du montant” sont remplacés par les mots “75 % du montant”.”.

N° 20 DE MME WIERINCK ET CONSORTS

Art. 104 (*nouveau*)

Dans le titre XI précité, insérer un article 104 rédigé comme suit:

“Art. 104. Les dispositions du présent titre entrent en vigueur le 1er juillet 2014.”.

JUSTIFICATION DES AMENDEMENTS 18 A 20

L'accord de gouvernement du 1er décembre 2011 prévoyait que, selon les possibilités budgétaires, le gouvernement fédé-

Nr. 18 VAN MEVROUW WIERINCK c.s.

Titel XI en art. 102 (*nieuw*)

Onder een Titel XI een artikel 102 invoegen, luidend als volgt:

“Titel XI. Wijziging van de wet van 26 mei betreffende het recht op maatschappelijke integratie

Art. 102. In artikel 32 van de wet van 26 mei 2002 houdende het recht op maatschappelijke integratie, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

“1/ in de eerste paragraaf worden de woorden “een toelage van 50 %” vervangen door de woorden “een toelage van 55 %”;

2/ in paragraaf 2 worden de woorden “verhoogd tot 60 %” vervangen door de woorden “verhoogd tot 65 %”;

3/ in paragraaf 3 worden de woorden “verhoogd tot 65 %” vervangen door de woorden “verhoogd tot 70 %”;

4/ in paragraaf 5 worden de woorden “respectievelijk 50 % en 60 %” vervangen door de woorden “respectievelijk 55 % en 65 %”.”.

Nr. 19 VAN MEVROUW WIERINCK c.s.

Art. 103 (*nieuw*)

In de voornoemde titel XI, een artikel 103 invoegen, luidende:

“Art. 103. In artikel 33 van dezelfde wet worden de woorden “70 % van het bedrag” vervangen door de woorden “75 % van het bedrag”.”.

Nr. 20 VAN MEVROUW WIERINCK c.s.

Art. 104 (*nieuw*)

In de voornoemde titel XI, een artikel 104 invoegen, luidende:

“Art. 104. De bepalingen in deze titel treden in werking op 1 juli 2014.”.

VERANTWOORDING VAN AMENDEMENTEN 18 TOT 20

Het regeerakkoord van 1 december 2011 bepaalde dat, volgens de budgettaire mogelijkheden, de federale regering de

ral devait examiner la possibilité d'adapter le pourcentage de remboursement du droit à l'intégration sociale. La présente modification prévoit une augmentation de 5 % du pourcentage de remboursement du revenu d'intégration aux CPAS.

N° 21 DE MME BECQ ET CONSORTS

Titre XII, chapitre unique et art. 105 (*nouveaux*)

Sous un titre XII et un chapitre unique, insérer un article 105, rédigé comme suit:

“Titre XII Taxe sur la valeur ajoutée

Chapitre unique. Agences de voyages

Art. 105. Dans l'article 41 du Code de la taxe sur la valeur ajoutée, remplacé par la loi du 26 novembre 2009 et modifié par la loi du 17 juin 2013, il est inséré un paragraphe 2bis, rédigé comme suit:

“§ 2bis. Est exemptée de la taxe, la prestation de services d'une agence de voyages lorsque, pour la réalisation d'un voyage, les opérations pour lesquelles l'agence de voyages a recours à d'autres assujettis sont effectuées par ces derniers en dehors de la Communauté.

Lorsque les opérations visées à l'alinéa 1er sont effectuées tant à l'intérieur qu'à l'extérieur de la Communauté, seule doit être considérée comme exemptée la partie de la prestation de services de l'agence de voyages qui concerne les opérations effectuées en dehors de la Communauté.”.

N° 22 DE MME BECQ ET CONSORTS

Art. 106 (*nouveau*)

Dans le chapitre unique précité, insérer un article 106, rédigé comme suit:

“Art. 106. Le Roi fixe la date d'entrée en vigueur du présent titre par arrêté délibéré en Conseil des ministres.”.

mogelijkheid tot het aanpassen van het terugbetalingspercentage van het recht op maatschappelijke integratie moest onderzoeken. Deze wijziging voorziet in een verhoging met 5 % van de terugbetalingspercentages van het leefloon aan de ocmw's.

Lieve WIERINCK (Open Vld)
Sonja BECQ (CD&V)
Meryame KITIR (sp.a)
Vincent SAMPAOLI (PS)
David CLARINVAL (MR)

Nr. 21 VAN MEVROUW BECQ c.s.

Titel XII, enig hoofdstuk et art. 105 (*nieuw*)

Onder een titel XII en een enig hoofdstuk, een artikel 105 invoegen, luidende:

“Titel XII. Belasting over de toegevoegde waarde

Enig hoofdstuk. Reisbureaus

Art. 105. In artikel 41 van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, vervangen bij de wet van 26 november 2009 en gewijzigd bij de wet van 17 juni 2013, wordt een paragraaf 2bis ingevoegd, luidende:

§ 2bis. Van de belasting is vrijgesteld de dienst verricht door een reisbureau indien de handelingen waarvoor het, voor de totstandkoming van de reis, een beroep doet op andere belastingplichtigen door laatstgenoemden buiten de Gemeenschap worden verricht.

Indien de in het eerste lid bedoelde handelingen zowel binnen als buiten de Gemeenschap worden verricht, mag alleen het gedeelte van de dienst van het reisbureau betreffende de buiten de Gemeenschap verrichte handelingen worden vrijgesteld.”.

Nr. 22 VAN MEVROUW BECQ c.s.

Art. 106 (*nieuw*)

In het voornoemde enig hoofdstuk, een artikel 106 invoegen, luidende:

“Art. 106. De Koning bepaalt de datum van inwerkingtreding van deze titel door een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.”.

JUSTIFICATION DES AMENDEMENTS 21 ET 22

Les présents articles ont trait à la transposition de l'article 309 de la directive 2006/112/CE du Conseil du 28 novembre 2006 relative au système commun de taxe sur la valeur ajoutée relatif à l'exonération des prestations des agences de voyages pour les voyages effectués en dehors de la Communauté.

Pour rappel, sur base de l'article 306 de cette directive, les États Membres appliquent un régime particulier de la T.V.A. aux opérations des agences de voyages dans la mesure où ces agences agissent en leur propre nom à l'égard du voyageur et lorsqu'elles utilisent, pour la réalisation du voyage, des livraisons de biens et des prestations de services d'autres assujettis.

Le régime particulier implique que la base d'imposition de la prestation de services effectuée par l'agence de voyages est déterminée selon la marge brute de l'agence de voyages et que la T.V.A. qui est portée en compte à l'agence de voyages par d'autres assujettis pour les opérations en vue de la réalisation d'un voyage n'est ni déductible, ni remboursable (v. articles 308 et 310 de la directive 2006/112/CE).

L'article 309 de la directive 2006/112/CE prévoit que si les opérations pour lesquelles l'agence de voyages a recours à d'autres assujettis sont effectuées par ces derniers en dehors de la Communauté, la prestation de services de l'agence est assimilée à une activité d'intermédiaire exonérée en vertu de l'article 153 de cette directive. Si les opérations susvisées sont effectuées tant à l'intérieur qu'à l'extérieur de la Communauté, seule doit être considérée comme exonérée la partie de la prestation de services de l'agence de voyages qui concerne les opérations effectuées en dehors de la Communauté.

Toutefois, par dérogation à cette disposition, les États membres peuvent, jusqu'à l'introduction du régime définitif, sur base de l'article 370 de la directive 2006/112/CE en combinaison avec le point 4 de la partie A de l'annexe X à cette directive, continuer à taxer les prestations de services de ces agences de voyages, pour des voyages effectués en dehors de la Communauté.

La Belgique a fait usage de cette possibilité.

La Belgique est néanmoins le seul État membre où les voyages en dehors de la Communauté européenne sont encore soumis à la T.V.A.

Le présent amendement prévoit donc, à l'instar des autres États membres, une exemption pour les prestations des agences de voyages pour les voyages qui sont effectués en dehors de la Communauté.

VERANTWOORDING VAN AMENDEMENTEN 21 EN 22

Deze artikelen betreffen de omzetting van artikel 309 van richtlijn 2006/112/EG van de Raad van 28 november 2006 betreffende het gemeenschappelijke stelsel van belasting over de toegevoegde waarde met betrekking tot de vrijstelling van de diensten verricht door reisbureaus voor reizen buiten de Gemeenschap.

Op grond van artikel 306 van genoemde richtlijn passen de lidstaten een bijzondere regeling toe voor de btw op de handelingen van reisbureaus, voor zover de reisbureaus op eigen naam tegenover de reiziger handelen en zij voor de totstandbrenging van de reizen gebruik maken van goederenleveringen en diensten van andere belastingplichtigen.

De bijzondere regeling houdt in dat de maatstaf van heffing van de dienst verricht door een reisbureau wordt vastgesteld overeenkomstig de winstmarge van het reisbureau en dat de btw die aan het reisbureau in rekening wordt gebracht door andere belastingplichtigen voor de handelingen met het oog op de totstandkoming van de reis niet voor aftrek of teruggaaf in aanmerking komt (z. artikelen 308 en 310 van richtlijn 2006/112/EG).

Artikel 309 van richtlijn 2006/112/EG bepaalt dat, indien de handelingen waarvoor het reisbureau een beroep doet op andere belastingplichtigen, door laatstgenoemden buiten de Gemeenschap worden verricht, de dienst van het reisbureau wordt gelijkgesteld met een krachtens artikel 153 van deze richtlijn vrijgestelde handeling van een tussenpersoon. Indien de hiervoor bedoelde handelingen zowel binnen als buiten de Gemeenschap worden verricht, mag alleen het gedeelte van de dienst van het reisbureau betreffende de buiten de Gemeenschap verrichte handelingen als vrijgesteld worden beschouwd.

In afwijking hiervan hebben de lidstaten tot de invoering van de definitieve regeling evenwel de mogelijkheid om op grond van artikel 370 van richtlijn 2006/112/EG in combinatie met punt 4 van deel A van bijlage X bij deze richtlijn de diensten van deze reisbureaus voor reizen buiten de Gemeenschap toch te blijven belasten.

België heeft van deze mogelijkheid gebruik gemaakt.

België is evenwel de enige lidstaat waar reizen buiten de Europese Gemeenschap nog worden onderworpen aan de btw.

Dit amendement stelt dus, in navolging van andere lidstaten, een vrijstelling in voor de diensten van reisbureaus voor de reizen die worden verricht buiten de Gemeenschap.

L'article 103 introduit à l'article 41, § 2*bis*, (nouveau), du Code, une exemption pour les prestations des agences de voyages relatives aux voyages qui sont effectués en dehors de la Communauté.

Artikel 103 voert in artikel 41, § 2*bis*, (nieuw), van het Wetboek een vrijstelling in voor de diensten van reisbureaus met betrekking tot reizen die worden verricht buiten de Gemeenschap.

Sonja BECQ (CD&V)
Lieve WIERINCK (Open Vld)
Bruno VAN GROOTENBRULLE (PS)
Meryame KITIR (sp.a)
David CLARINVAL (MR)